Murat Moralı
bağışıdır - 2012

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN !

savaş yolu

15

HAFTALIK GAZETE

1 Haziran 197 Cuma Yıl : 1 10 TL.

Gerçekçi çözüm işçi sınıfının ellerindedir!

IMF, U-2, TÜSİAD KISKACINDA İKİ HAFTA

GEÇTİĞİMİZ iki hafta, emperyalizmin U-2 ve IMF'i işbirlikçi tekelci sermayenin kıskacı içinde geçti. Görünürdeki bütün hareketliğine rağmen, Mayıs ayının ikinci yarısı, yine uzun bir bekleyişin artık kanıksanan çözümsüzlüğünü sürdürdü gitti. Çözümsüzlük, aslında eskisi gibi yönetmekte güçlük çeken, yeni hükümet formülleri bulmakta başarısız kalan egemen güçlerin çözümsüzlüğüydü. Ama bunlar -yine her zaman olduğu gibi- kendi çözümsüzlüklerini topluma ve Türkiye'nin geleceğine yansıttılar. Kararsız, boşlukta tutunmaya çalışan, gitgide sağa kayan CHP ve onun ağırlığındaki hükümet geçtiğimiz günlerde, emperyalizmin ve yerli tekelci sermayenin saldırıları, ödün istemleri karşısında çaresiz kalırken, bu çaresizliğinin tüm yükünü, günden güne artan pahalılık ve işsizlik, faşist terörün artık hedef bile gözetmeyen, halka yönelen saldırıları, uzayıp giden tüp gaz, benzin, mazot **kuyrukları**, vs. biçiminde emekçi halka yansıttı.

Emperyalizm ve yerli sermayenin bastırmaları arasında geçen iki haftanın Türkiye demokrasi güçleri açısından sevinilecek ve kıvanılacak yanı, 1 Mayıs tutuklularının büyük bölümünün, özellikle **TİP ve DİSK** yöneticilerinin davalarının ilk celsesinde serbest bırakılmalarıydı. Öte yandan, İstanbul Sıkıyönetim mahkemesinin, bir davayla ilgili olarak 142. maddenin Anayasaya aykırılığı savını ciddi kabul etmesi ve bu maddeyi Anayasa mahkemesine göndermesi yılın en önemli olaylarından biri sayılabilirdi.

Bir yandan IMF bir yandan askersel dayatmalar, bir yandan sermaye...

11 Mayıs'tan itibaren, IMF'in yeni istemleri, IMF ile anlaşma haberleri gazetelerin birinci sayfalarına çıktı. Bu görüşmelerin ve pazarlıkların pek de iyi gitmediği, hükümet yanlısı gazetelerin yayınlarından bile belliydi. İlk günlerde, IMF ile anlaşmazlıkların Türkiye hükümetinin uygulamaya çalıştığı ekonomi politikası ile ilgili olduğu açıklandı. Gazetelerin yazdığına ve yarı resmi açıklamalara göre, IMF Türkiye'nin uyguladığı kur politikasını eleştiriyor. İşçi dövizlerini primlendirmenin hemen sona erdirilmesini, yeni ve yüksek oranlı bir devalüasyon anlamına gelecek önlemler alınmasını Türk parasının uzun dönemde dalgalanmaya bırakılmasını, bu arada KİT'lerin finansmanından ve bütçeden ayrılacak destekleme fonlarından kısıntı yapılmasını, yani kısaca devlet sektörünün kesinlikle ikinci plana atılmasını istiyor.

Tekellerin en önde gelen temsilcileri ünlü «12 Mayıs toplantısı»nda kararlı görünüyordu.

Ancak hemen aynı günlerde, yine gazetelerin birinci sayfalarına, sanki IMF'den bağımsız görünümde bir başka ve çok önemli haber yansıdı. Mayıs'ın 12 ve 13'ünde Cumhuriyet gazetesinde, iki haber çıktı. Birincisinde **«ABD İran üslerinin nakli için sabırsızlanıyor»** deniyor ve Washington Post gazetesine göre, Ankara'nın üslerin kullanımı konusunda, artırılmış ekonomik ve askeri yardım istediği bildiriliyordu. Yani hükümet Türkiye'nin bağımsızlığını açık artırmaya çıkarmıştı. İkinci haberin başlığı ise şöyleydi: **«SALT anlaşmasını denetlemek için ABD Türkiye'deki üslerden yararlanmak istiyor»**. Bu «küçük» haberleri, tüm gazetelerde, **«ABD U-2'lerin Türkiye üzerinden uçuşu için izin istiyor»** haberi izledi. Ve birden U-2 casus uçakları konusu gündeme geldi. SALT-2 konusunda Carter'le Brejnev arasında anlaşma olmuş, SALT-2 ABD kongresine gelmişti. SALT-2'nin denetlenebilmesi için, ABD'nin U-2 casus uçaklarını Sovyetler Birliğine en yakın bölgelerden uçurmaya ihtiyacı vardı. İran elden gittikten sonra Türkiye bu iş için biçilmiş kaftandı. Üstelik de Türkiye, ekonomik yardım arayışları içinde bu ödünü pekalâ verebilirdi.

Ne biçim rastlantıdır ki, Türkiye'nin, göklerini Sovyetler Birliği'ni gözetleyecek casus uçaklarına açıp açmayacağı tartışmaları sürerken; ABD emperyalizminin İran'da kaybettiği mevzileri Türkiye'de kazanma planları uygulanırken; 12 Mayıs Cumartesi günü, Türkiye'nin tüm sanayi odaları ve sanayi kesimi ağırlıklı ticaret odaları, yani kısaca işbirlikçi tekelci sermaye kesimleri ve uzantıları ilk kez bir ortak toplantı yaptılar. Bu toplantının güdücüsü aslında Türk Sanayici ve İşadamları Derneği yani **TÜSİAD**'dı. Toplantının konusu, özetle «karma ekonomi bırakılsın, sadece özel kesime dayanılsın, sermayeye her türlü özgürlük verilsin»di ve hükümeti hedef alıyordu. Hemen ertesi gün, 13 Mayıs Pazar günü, tekelci sermayenin bir süreden beri beklenen reklamlı saldırısı başladı.

Önce, 13 Mayıs günü, Hürriyet gazetesinde TÜSİAD imzasını taşıyan tam sayfa bir ilan - bildiri çıktı. Aynı ilan-bildiri, veya sermayenin muhtırası, daha sonraki günlerde Milliyet, Günaydın, Tercüman ve Cumhuriyet gazetelerinde de tekrarlandı. İlan Gerçekçi Çıkış Yolu başlığını taşıyor: **«Hür teşebbüs düzeni»**nin önceliği ve önemi vurgulanıyor, örtük biçimde hükümete çatılıyordu. Konunun ayrıntıları, Savaş Yolu'nun iç sayfalarında yer almaktadır. Ancak burada söylenmesi gereken işbirlikçi tekelci sermayenin bu çıkışının, IMF pazarlıkları, U-2 ve askersel bağımlılığın perçinlenmesi bastırmalarından asla bağımsız olmadığıdır.

Sermayenin birinci paralı muhtırası'nın Hürriyet gazetesinde çıktığı gece Başbakan Ecevit, ne zamandan beri görülmemiş bir öfke içinde sermayeye çattı ve öfkesi, Başbakan'ı «haklıyken haksız» duruma getirecek, sorunların özüne inmek yerine öfkeli ve aceleci lâflar ederek saygınlığını azaltacak düzeylere getirdi. Olay bir anda büyüdü, TÜSİAD, yani sermayenin bildirisi ön plana çıktı. IMF ve U-2'lerden adeta bağımsızlaştırıldı ve kamuoyunun gözünden emperyalizm - yerli tekeller işbirliğinin saklanması için, bilinçli bilinçsiz çabalar yoğunlaştırıldı. 14 Mayıs'ta sermayeye Tercüman gazetesi, büyük puntolarla şu başlığı atıyordu: «Ecevit Köşeye Sıkıştırıldı». Ecevit, gerçekten de emperyalizm ve işbirlikçi yerli sermaye kıskacına iyice alınmış, köşeye sıkıştırılmıştı.

Durumu veciz şekilde Maliye Bakanı Müezzinoğlu açıklayıverdi. Müezzinoğlu Senatoda yaptığı konuşmada «IMF'i görmezlikten gelmek yanlış olur» diyerek, emperyalizmin askersel-ekonomik bastırmaları karşısındaki son dirençlerin de bırakılması gereğini savunuyor, görüşmelerin ve ilişkilerin Türkiye'nin çıkarları doğrultusunda sürdürülmesini istiyordu. Türkiye'nin çıkarları denilen ise, emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin tüm dayatmalarına boyun eğmek, ülke topraklarını ve ülkenin ekonomik geleceğini ipotek altına koymaktı.

Ve yine aynı günlerde, 18 Mayıs'ta Kıbrıs zirvesinin toplanacağı bildiriliyordu. Böylece tüm sorunlar birbirine bağlandı. Artık bu bağlantılar da saklanamaz oldu. Emperyalizme yeni üs ve yeni askersel tavizler, özel kesime tam serbesti ve ödün, ekonominin tüm iplerinin IMF'in yani emperyalizm ve yerli işbirlikçi tekelci sermayenin eline verilmesi, Kıbrıs sorununun çözümünün ivedileştirilmesi, IMF'den yardım alınabilmesinin ön koşulu oldu. 17 Nisan'da, bu bağlantıları kuran sermayeye Tercüman'ın manşeti «Batı Bastırıyor»du...

IMF heyeti yetkilileri, 17 Mayıs günü, anlaşmaya varılamadan, yani bu istemlerin bir bölümüne Türkiye kesin yanıt veremeden Türkiye'den ayrıldı. Resmi açıklama Genel Anlaşmaya varıldığı yolundaydı ama IMF çevreleri bunu hemen yalanladılar. Dışişleri Bakanlığı, tercüme hatası olmuş diyerek işi tevil etmek istediyse de olmadı. Yani emperyalizmin istediği tüm ödünleri almadan zırnık bile koklatmaya niyetli olmadığı bir kez daha ortaya çıktı.

Usul usul, adım adım...

Şimdilik, emperyalizmin kıskacına kapılmış CHP ağırlıklı hükümet ve özellikle Ecevit'in, IMF'i yumuşatmak için usul usul, adım adım yürüdüğü izleniyor. Nitekim 18 Mayıs'ta Denktaş ile Kipriyanu buluştular. Nasılsa, birden bire, iki liderin uyuşmaya niyetli oldukları gözlendi. Aslında yapılan toprak pazarlığından ibaretti. Bu güne kadar toprak konusunda mangalda kül bırakmayan Denktaş, pazarlığa yanaşmış., yanaşmakla da yetinmemiş yumuşamıştı. Görüşmelerin ikinci gününde Denktaş ile Kipriyanu toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılmasında anlaştılar. Bu Kıbrıs'ta barış isteyen ilerici güçlerin istemlerine uygun düşüyordu ama, asıl tezgahlanan emperyalizmin dayattığı çözüme bir an önce ulaşılmasıydı. O bir türlü çözümlenemeyen ve Denktaş'ın pek ısrarlı göründüğü Maraş bölgesi konusunda bile anlaşma adımları atılabildi.

İkinci olarak, U-2'ler konusunda da, yetkililerin çelişkili konuşmaları ve bu konuda Sovyetler Birliği ile iyi ilişkileri, bozmaktan korkulmasa- emperyalizmin istediği bu ödünü hemen verebilecek durumda görünmeleri, emperyalizme adım adım teslimiyet politikasını belgeledi.

Hele Başbakan'ın tüm köpürmelerine, kükremelerine hatta muhtıranın savcılığa gönderilmesine rağmen, tekelcilerin bir hafta sonra yine aynı gazetelerde ikinci hem de çok daha ağır duyuruyu dayamaları, bir üçüncüsünün de hazır olduğunun açıklanması, emperyalizmin ve yerli ortaklarının kıskacı gevşetmeye hiç de niyetli olmadıklarını gösteriyor.

Bu ortamda gürültülü bir kurultay

Ne zamandır beklenen, aslında altı ay geri kalmış olan CHP Genel Kurulu işte bu ortamda başladı. Savaş Yolu CHP Genel kurulunu ayrıntı ve yorumuyla iç sayfalarında vermektedir. CHP Kurultayı öncesinde, Kurultay'ın elektrikli ama bir bakıma alternatifsiz geçeceği hemen anlaşıldı. Kurultay'da Ecevit ve çevresinde toplananların Genel Merkezciler diye adlandırılan grubu, Topuzcular, Baykalcılar grupları ve «sol» denilen, diğerlerine oranla küçük grup başlıca kanatlar olarak görünüyordu. Ancak, kendisi bir iktidar alternatifi olmayan sol dışındaki kanatların kavgası bir ideolojik, sınıfsal kavga, bir çizgi savaşımı değil, bir kadronun yerine diğer kadronun geçirilmesi çabası görünümündeydi. Grupların güçlerini deneme noktası ve CHP'nin 24. Kurultay'ının görünürdeki düğümü tüzük değişikliği sorunu oldu. Ecevit'in tüzüğün değişmemesinden yana ağırlığını koymasıyla, Topuz, Baykal ve sol grupların desteklediği tüzük değişikliği önerisi daha ilk günden reddedildi ve böylece kongrenin kaderi de hemen ilk günden belli oldu. Ancak, CHP'nin Türkiye'nin çok bo

ğuntulu günlerinde yapılan 24. kurultayının, bu güne kadar görülmemiş ölçüde elektrikli bir hava içinde geçmesi dikkati çekti. CHP her zaman olduğu gibi yine birşeylere gebeydi ama, kurtuluşun pek yakın olduğunu, güçler dengesine bakınca kimse söyleyemiyordu.

Emperyalizm yerli ortakları kıskacındaki günlerde yapılan CHP kurultayı, bu kıskacı aşabilmenin tek yolunu, yığınlara emekçi halka gerçekten bağımsızlıkçı politikaya, kendi dışındaki solla işbirliği, giderek cephe birliği oluşturmaya dönme yolunu gündeme getiremedi. Böyle olunca da, ne partinin kendi sorunlarını aşabilmesine, ne de Türkiye'yi pençesine geçirmiş olan bunalımın aşılabilmesine katkılı olamadı.

19 Mayıs başarısı

Yerli yabancı sömürü güçlerinin işbirliğinin ve Türkiye'yi nasıl pençeleri arasında sıktıklarının böylesine açıkça ve acılı biçimde ortaya çıktığı günlerde 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı, yani Ulusal Kurtuluş Savaşımının başlamasının, bağımsızlığımızın simgesi olan bu bayram, bu yıl, farklı biçimde kutlandı. Bağımsızlığın ve onun koruyucusu gençliğin simgesi olan 19 Mayıs'ın, Türkiye'nin böylesine bir bağımlılık ağı içinde çırpındığı, tek umudun, göklerimizin ve topraklarımızın ipoteği karşısında emperyalizmden birkaç kuruş yardım almaya bağlandığı günlerde kutlanması, Türkiye demokrasi ve bağımsızlık güçleri açısından, ilericiler, yurtseverler açısından acı ve düşündürücüydü. Bu yılki 19 Mayıs'ın tek olumlu yanı, her yıl yapılan ve neredeyse elli yıldır değişmemiş, bıkkınlık getirmiş olan törenlerin, yepyeni ve renkli biçimde, izleyenleri etkileyecek, hayran bırakacak biçimde düzenlenmesi oldu. Bu düzenlemenin Bulgar uzmanların eseri olduğu, büyük bir suskunlukla geçiştirildi.

Demokrasi güçlerinin ağırlığı

1 Mayıs olayları sırasında, Merter'de sıkıyönetim yasaklarına aykırı hareket ettikleri için tutuklanan TİP yöneticileri ve 300'ü aşkın TİP'li, 1 Mayıs'ın Taksim de kutlanması konusundaki beyanatları yüzünden tutuklanmış DİSK yöneticileri ve 1 Mayıs'ta İstanbul'un bazı semtlerinde küçük protesto gösterileri düzenlemiş olan gençlik grupları, davalarının ilk celselerinde, sıkıyönetim mahkemelerince serbest bırakıldılar. Davaların tutuksuz sürdürülmesine karar verildi.

Bu sonuç, Türkiye demokrasi güçlerinin ve uluslararası dayanışmanın bir başarısı bir ileri adımı olarak görülmelidir.

Türkiye'nin komünistleri, sosyalistleri, ilericileri, yurtseverleri, gerçek ve önemli bir demokratik güç, bir demokratik potansiyel oluşturmaktadırlar. 1 Mayıs tutuklularının tümünün serbest bırakılması, Türkiye'deki tüm ilerici kanatların, ilerici kamuoyunun ortak istemi olmuş ve bu istem, gözlerini Türkiye'ye döndürmüş olan dünya ilerici güçlerinin de tam desteğini kazanmıştı. Bu ağırlık, sonuçlarını verdi. Türkiye'de 1 Mayıs'ın kutlanmasının artık engellenemeyeceği, 1 Mayıs'ın işçi sınıfının ve demokrasi güçlerinin kazanım hanesine, silinmez biçimde yazıldığı, demokratik hak ve özgürlüklerin, demokratik kazanımların gaspedilmesinin hiçbir şekilde suskunlukla geçiştirilemeyeceği, ve de, aralarında ayrılıklar bile olsa, Türkiye'nin sol güçlerinin demokratik istemlerde ve savaşta mutlaka birleşecekleri, aralarındaki ayrılıkları ikincil kılacakları, 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması isteminde ve bu istemin sonuçlanmasında açıkça görüldü.

Türkiye'de demokrasi savaşımının ne ölçüde ilerlediğinin, geliştiğini; demokratik istemlerin nasıl yığınlara yaygınlaştığını düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlayan, yok eden faşist maddelerin ceza yasalarından çıkması isteminin, komünistlerin, sosyalistlerin öncülük ettiği bu istemin haklılığının nasıl ortaya çıkıp kök saldığını gösteren bir başka çok önemli olay da, İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinin biz dava ile ilgili olarak ,142. maddenin Anayasa Mahkemesine gönderilmesi kararını alması oldu.

Hatırlanacağı gibi, daha önce İstanbul 2. Ağır Ceza mahkemesi TKP Programı Davasında benzer bir karar almış, tutarlı bir gerekçeyle 142. maddeyi Anayasa mahkemesine göndermiş. Anayasa mahkemesi ise, halen sıkıyönetimin varlığını, dava konusu maddenin sıkıyönetim mahkemeleri kapsamına girdiğini, bu yüzden bu dönemde görüşülemeyeceğini bildirmiş, bir anlamda konuyu karara bağlamayı ertelemiş, yan çizmişti. Anayasa Mahkemesinin bu kararı o günlerde tüm demokratik kamuoyu ve hukuk otoritelerince olumsuz ve gerekçesiz bir karar olarak nitelendi. Şimdi İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi Anayasa mahkemesine Sıkıyönetimin varlığı gerekçesine sığınma olanağını da ortadan kaldırıyor ve madde konusunda karara varılmasını istiyor. Türkiye ve dünya kamuoyunun, gün geçtikçe yaygınlaşan ve vazgeçilmez olan bu istemi karşısında Anayasa mahkemesi daha fazla direnebilecek mi? Direnmenin tarihsel sorumluluğunu üstlenebilecek mi?

Demokrasi güçlerinin kararlılığı ve birliği bu direnççileri yok edebilecek güçtedir. Tüm olumsuzluklar içinde, son gelişmeler, bu gerçeği bir kez daha göstermiştir

yorum

KISKAÇ VE ÇÖZÜM

EMPERYALİZM ve işbirlikçi tekelci sermaye bastırıyor. Geçtiğimiz günler, CHP ağırlıklı hükümet ve tüm Türkiye halkı açısından, emperyalizmin ve yerli ortaklarının boyunduruğunun, kıskacının en acı biçimde duyulduğu, en somut biçimde yaşandığı günler oldu. Türkiye, Başbakan'ın kendi ağzından defalarca itiraf ettiği gibi, Cumhuriyet tarihinin en büyük ekonomik ve siyasal bunalımı içine itilmişken; emekçi halk yığınları, 45 milyonun en az 40 milyonu neredeyse açlık tehdidiyle karşı karşıyayken; mutfakta yakacak ateş, sobada yakacak gaz, dar gelirli için yenecek et, peynir, köylü için tarlasını ekip biçeceği mazot, hasta için canını kurtaracak ilâç, bir tencere yemek için gerekli küçük bir paket margarin bile bulunmazken, emperyalizm fırsatı ganimet bilerek bastırdıkça bastırıyor.

CHP ağırlıklı hükümet, bunalımı aşmanın tek çözümünü IMF'den beş on kuruş kredi alabilmekte, bu alınan kredilerle günü birlik ihtiyaçları giderebilmekte görüyor. Bu yüzden de, aslında IMF'de simgeleşen emperyalizmin tüm dayatmalarına çoktan razı. Ama Türkiye halkı, yığınlar, 1979 yılında, artık belli bir bilinç ve savaşkanlık düzeyine erişmiş bulunuyorlar. Egemen güçler ve CHP ağırlıklı hükümet bunu da biliyor. Emperyalizme ve işbirlikçi tekelci sermayeye istediği tüm ödünleri açıkça ve sonuna kadar vermenin, halen suskunmuş gibi duran yığınları nihayet harekete geçireceğinin, o pek korkulan yığın direnişlerinin başlayacağının da iyi farkında. Bu yüzden bir çıkmaz ve çözümsüzlük içinde çırpınıyor.

EMPERYALİZMİN Türkiye halkı açısından ölümün sınırında yaşamak demek olan, işbirlikçi sermaye açısındansa bayram anlamına gelen ekonomik bastırmaları, istekleri, geçtiğimiz günlerde, açık, askersel ödün istemleriyle tamamlandı. İran'daki üslerin kaybının Türkiye'deki üslerin takviyesiyle telafi edilmesi, Türkiye'nin ilerici Arap ülkeleriyle ilişkilerini gevşetmesi, Türkiye üzerinden Sovyetler Birliği'ne casus uçakları uçurulması gibi asgari bir ulusal bağımsızlıkla, ulusal onurla ve Türkiye'nin çıkarlarıyla bağdaşmayacak ödün istemleri, CHP ağırlıklı hükümete pervasızca, utanmazca dayatılabildi. Hükümet ise bu istemler karşısında, göstermelik bile olsa açık, net bir tavır koyamadı. Bu bütünlüğün bir parçası olarak ne zamandır seslerini pek uluorta çıkarmayan tekelci sermaye kesimleri CHP ağırlıklı hükümete karşı büyük bir saldırı başlattılar. TÜSİAD'da simgeleştirilerek yürütülen bu saldırının amacı, hedefi açıktı. Tekelci sermaye dişlerini gösteriyor. Tam zamanıyken, hükümet zaten sarsılırken ve pamuk ipliği ile bağlıyken, hem emperyalizm ve kendi adına daha fazla ödün, daha fazla sömürü, daha fazla kâr istiyor, hem de bu yolla, gerici, 12 Martınkilere benzer yeni bir hükümet zorlamasına geçiyordu.

BÖYLE bir kıskaç, böyle bir kapana kısılmışlık içinde geçen günlerde, hükümet ne yaptı? CHP ne yaptı? ve Türkiye demokrasi güçlerinin ve Türkiye işçi sınıfının önerisi nedir?

HÜKÜMET, bir kez daha aczini göstermekten öteye gidemedi. Sağa kaymasının emperyalizme, tekellere ve faşizme verdiği ödünlerin tek suçlusu Bağımsızlar olmayan CHP ağırlıklı hükümet, emperyalizme «Bunlar nasıl olsa bizden kopamazlar, sonunda razı olacaklardır» güvencesini bir kez daha verdi.

CHP, iktidara geldiğinden beri izlediği sağ çizgiyi pekiştirdi. Ne sağ ne sol derken, iyice ortada boşlukta kaldı, emekçi yığınlardan iyiden iyiye kopma sürecini hızlandırdı. Kendi soluyla arasına aşılmaz duvarlar örerek kendisini kurtaracağı yanlış görüşüne kapıldı. Sol'dan uzaklaşması, onu tekellere iyice yaklaştırırken, istemeden de olsa faşizmin ekmeğine kendi eliyle yağ sürmesini ve kendi hükümetinin temellerini kazmasını da birlikte getirdi.

TÜRKİYE işçi sınıfı ve onun politik örgütü ise, tüm bu süreç boyunca, bir tek noktayı vurguladı ve vurguluyor: **Çözüm vardır.** Çözümsüzlüğü, sınıf körlüğünüz ve yalpalamalarınızla, tüm ulusal, demokratik güçlerin cephe birliğini reddetmenizle, böylece faşizme kan vermenizle; kararsız, yalpalayan politikanızla siz yaratıyorsunuz. Üstelik de kendi çözümsüzlüğünüzü halka, emekçi yığınlara yansıtıyorsunuz.

EVET. Çözüm vardır. Ve en önemlisi, kısa süreli oyalanmalar dışında başka bir yol, başka bir çözüm de yoktur zaten. Çözüm emperyalizmin her türlü dayatmasına kesin ve tutarlı bir «hayır» demekten, bunun uzantısı olarak da işbirlikçi tekelci sermayenin dayatmalarını emekçi yığınlara, ilerici demokrasi ve güçlerinin birliğine dayanarak geri püskürtmekten geçmektedir. Yani çözüm antiemperyalist, antitekel, antifaşist tutum ve politikadadır. Bu politikanın uygulanmasındadır.

NEDİR kaygılar ve korkular? Böyle bir tavrın emperyalizmin doğrudan müdahalesine yol açması, tekellerin ve gerici çevrelerin faşist bir darbe kışkırtmaları mı? Hükümetin düşmesi mi? Gerçekler görülecek olursa, faşist veya faşizan bir hükümet modeli veya darbe zaten hazırlanmaktadır ve kapıdadır. Ödünler, ikircikli, kararsız, beceriksiz tutumlar, bunu geciktirmek bir yana yakınlaştırmakta, kolaylaştırmaktadır. Kaygılardan, korkulardan, bunalımdan ve çözümsüzlükten kurtulmanın yolu, yığınları peşinden sürükleyebilecel: demokrasi ve bağımsızlık cephesini, yani ulusal demokratik cepheyi oluşturmaktan korkmamak, kaçınmamaktır. Bu gerçeği işçi sınıfı ve Türkiye'nin örgütlü demokrasi güçleri iyi bilmektedirler. Bu gerçeğin faşizme karşı olan ama ikircikliğini koruyanlarca da tam kavranması gerekir. Hükümetleri, iktidarları, güçlü kılan, çağımızda ve Türkiye koşullarında, emperyalizme ve onun yerli işbirlikçilerine, ortaklarına dayanmak, hayatı onlarda aramak değil, milyonlara, yığınlara, demokrasi güçlerine ve dünyanın ilerici güçlerine dayanmaktır.

KORKU ve kararsızlığın ecele mani olduğu hiç görülmemiştir. Tekellerin ve emperyalizmin öfke ile, kof kükremeyle yenildiği de hiç görülmemiştir.

ÇÖZÜM VARDIR. Ve o çözümü, bu gün değilse yarın, çok acı günler geçirme, acı deneylerden geçme bahasına da olsa, Türkiye halkı kavrayacak ve kavramayanların da kafasına vura vura kavratacaktır.

savaş yolu

Türkiye Komünist Partisi'ne özgürlük!

Düşünce özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğünden ayrılamaz

141 ve 142. maddeler yine Türkiye'nin ve dünya ilerici güçlerinin gündeminde

GEÇTİĞİMİZ hafta, İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi, TCK'nın 142. maddesinin Anayasaya aykırılığı iddiasını ciddi bularak, bu maddenin iptali için Anayasa Mahkemesinde dava açılmasına oy birliği ile karar verdi. Bu karar, Türkiye halkından düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü sakınan, işçi sınıfımıza, hal kımıza bu özgürlüğü çok gören tüm gerici çevreler üzerinde şok tesiri yaptı ve abanın altından göstermeye alışkın oldukları sopa, bu defa kendi kafalarına indi.

İstanbul Sıkıyönetim mahkemesinin baktığı Günce yayınları sahibi Abdurrahman Kılıç hakkında Lenin'in bir kitabını yayınladığı için 142. maddeden açılmış olan dava dosyası, aslında İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından, Sıkıyönetim Mahkemesine gönderilmişti. Duruşmaya katılan avukat Turgan Arınır ve Turgut Kazan 142. maddenin Anayasaya aykırı olduğunu belirten uzun bir savunma dilekçesini yargıçlara verdiler. Bu dilekçede 142. maddenin faşist kökeni, bizdeki hukuk dışı uygulamaları ve Anayasa Mahkemesinin, daha önce İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinin talebi karşısında aldığı kararın yanılgısı anlatılıyor, «142. madde Anayasaya aykırıdır sonucuna varılıyor» ve yeniden Anayasa Mahkemesine gitmesinin yolunun açık olduğu bildiriliyordu.

Sıkıyönetim Askeri Savcısı Yüzbaşı Turgut Gözen, «Cumhuriyetin önemli niteliklerin den biri olan demokrasinin, düşüncenin sınırlandırılmaması esasına dayandığını, Anayasanın 20 ve 21 maddelerinin düşünce ve bilime ilişkin özgürlüklere hiçbir sınırlama getirmediğini» bildirerek sanık avukatlarının talebine katıldı. Başkan Deniz Güvenlik Kıdemli Albay Sucaattin Atakan, üyeler Yargıç Albay Levent Akyüz, Yargıç Üsteğmen Kazım Özok'dan oluşan yargıçlar kurulu 142. maddenin Anayasanın 2, 4, 11, 12, 20, 21 ve 33. maddelerine aykırı olduğu yolundaki savunmayı ciddi bulduve konunun Anayasa Mahkemesine gönderilmesini kararlaştırdı.

Tam konuyu kapanmış sayarken, birden umulmadık yerden gelen bu karar, özellikle Demirel'i öfkeden kudurttu. Demirel «Türkiye'de komünizm ve Komünist Partisi serbest bırakılırsa, kanlı terörün önünün alınamayacağı» gibi, artık tutarsızlığını herkesin gördüğü saçmalıkları tekrarladı.

İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesine böyle bir karar aldırtan etken neydi? Demirel'in iddia ettiği gibi eşgüdüm, yani Hükümet baskıları mı? Aksine, bu ortamda, böyle bir konuda hükümetin ne kadar çekingen olduğu, başına bu sorunu almaya hiç niyeti bulunmadığı bilinen bir gerçek.

Gerek daha önce 2. Ağır Ceza Mahkemesinin, gerekse İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinin benzer kararları Türkiye'de demokrasi güçlerinin savaşımının ulaştığı boyutlarla açıklanmalıdır. Bugün artık Türkiye'de 141 ve 142. maddelerin ceza yasasında bulunmasının bir ayıp olduğu düşüncesi giderek yaygınlaşmıştır. Bunda, Türkiye komünistlerinin, Türkiyeli demokratların her türlü ve özellikle Türkiye işçi sınıfının politik gücünün kararlı, özverili çalışmalarının payı birincildir ve büyüktür. Bugün Türkiye'de, bir avuç gerici faşist çevre hariç, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünden kendi vurgunları, sömürüleri adına korkanlar hariç, 141 ve 142. maddeler kafalarda çoktan asılmıştır, hukuksal olarak da asılmasının zamanı gelmiştir.

ABD Komünist Partisinin ÜRÜN'e Mesajı

ABD Komünist Partisi Genel Sekreteri Gus Hall ve Ulusal Başkan Henry Winston'un imzalarını taşıyan bir mesaj Ürün yayınevine ulaştı. ABD Komünist Partisi Ürün'e şöyle sesleniyor:

«Sevgili Yoldaşlar:
ABD Komünist Partisi olarak Partiniz ve halkınızın çıkarları uğruna savaşım haklarınızın sağlanması ve korunması yolundaki etkinliklerinizde, desteğimizi ve dayanışmamızı iletiriz.

Bugün, Başbakan Ecevit'e bir protesto göndermiş bulunuyoruz. Partimize ve basınımız yoluyla, kamuoyuna, özgürce çalışma hakkının tecavüze uğramasına karşı savaşımımızı anlattık.

Başbakan Ecevit'e gönderdiğimiz protesto mektubunun örneği ilişiktedir.

Sıcak dostluğumuzla kucaklarız.»

ABD Komünist Partisi'nin Başbakan Bülent Ecevit'e gönderdiği telgrafta ise, TKP Programı davasından söz edilmekte ve faşizm benzeri bu türden baskılarla, Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasak protesto edilmekte, bu türden davaların sona erdirilmesi ve TKP'ye özgürlük tanınması istenmektedir.

Yasadışılık örneği bir utanç belgesi!

■ TOPLATMA KARARI OLMAYAN 884 KİTABA «TOPLATMA KARARI VERİLEBİLİR» GEREKÇESİYLE EL KONDU.

■ YAYINLAR ÜZERİNDEKİ ANTİDEMOKRATİK VE YASA DIŞI BASKILAR, SON GÜNLERDE TEMEL DAĞITIM ÜZERİNDE YOĞUNLAŞTI...

İLERİCİ kitabevlerine uygulanan baskılar sürerken, şimdi de ilerici yayınların dağıtımını yapan Temel Dağıtım'ın büroları yasa dışı bir uygulama ile basılıyor, mühürleniyor, hakkında toplatma kararı olmayan kitaplarına el konuyor. Temel Dağıtım sorumluları gözaltına alınıyor, tutuklanıyor, iptal istemiyle Anayasa Mahkemesine gönderilen 142. maddeden yargılanıyorlar.

1978 yılının sonlarına doğru, provokatörlüğü, ajanlığı kimseye kaptırmayan Apocuların saldırısı sonucu Temel Dağıtımın Diyarbakır Bürosu elemanlarından Ömer Ağın ağır şekilde yaralanırken, öğretmen Mehmet Çakmak da öldürülmüştü.

Her türlü pisliğe bulaşmış Apocuların bu saldırısını Temel Dağıtımının Diyarbakır, Mersin ve Ankara bürolarının basılması izledi.

Mart ayı içinde Temel Dağıtım'ın Adana bürosu polislerce basıldı. Yasadışı bu uygulamayı, büro sorumlusu Nevzat Arttıran'ın tutuklanması izledi. Nevzat Arttıran 4 Haziran günü 142'nci maddeden yargılanacak.

İstanbul'da Temel Dağıtımın kitaplarını satıcıya götüren iki elemanı polislerce gözaltına alındı. Avukatların girişimi sonucu serbest bırakıtılabildiler.

KOCAELİ BÜROSU BASKINI

Temel Dağıtım üzerindeki baskıların en yasa dışı ve ayni zamanda en düşündürücüsü 14 Mayıs günü Kocaeli bürosuna yapılan baskınla ortaya çıktı. Vali İbrahim Vural'ın emriyle hareket ettiklerini söyleyen polisler, büro sorumlusu Adil Cömert'i gözaltına alırken 13 bini aşkın kitabın bulunduğu dağıtım bürosunu da mühürlediler, kitapları kum kamyonlarına doldurup götürdüler.

Polisler işin yasal olduğunu göstermek için bir de tutanak tuttular. İşin asıl anti demokratik ve düşündürücü yanı, bu tutanakta görüldü. Kupürünü verdiğimiz bu tutanakda yasaklanmamış 884 bitabın **«Hakkında toplatma kararı verilebilir»** gerekçesiyle götürüldüğü yazıldı. Tutanakta, bu kitaplar hakkında «her ne kadar toplatma kararı verilmemişse de, verilebilir» deniliyor.

Durum Temel Dağıtım yetkililerince, Başbakanlığa, İçişleri ve Kültür Bakanlıklarına bildirildi. Kocaeli Valisi, Emniyet Müdürü ve 1. Şube Müdürü'ne de birer telgraf gönderilerek, tutuklanan büro sorumlusunun derhal serbest bırakılması, kitapların iade edilmesi istendi, aksi halde yargı yoluna başvurulacağı ve kendilerinin sorumlu tutulacağı belirtildi.

Kocaeli Valiliği, gösterilen tepki karşısında geriledi ve Temel Dağıtım Kocaeli sorumlusunun 26 Mayıs günü serbest bırakılmasını sağladı. Ama kitaplar hâlâ tutsak, hem de 142 maddeye göre bile suçlulukları ispat edilmemişken.

14.5.1979 günü İlimiz ...yolu Cad.de bulunan TEMEL-DAĞITIM EVİNDE her ne kadar toplatma kararları bulunmadığı görülmüş ise de, toplatma kararı olabilecek veya toplatma kararı verilebilecek kitapların isim listesi aşağıya çıkarılmıştır.

1.Bilimsel Komünizm -V.G.Afanasiev		(1) adet
2.Mao'nun Teorik Görüşlerinin eleştirisi	M.I.Sladkovski	
	F.V.Konstantinov	(1) "
3.Eskiçağlar Tarihi	M.V.Yelisayeva	(1) "
4.Yeni Başlayanlar için -MARKS BİLG -	Çeviri:Can YÜCEL	(1) "
5.Eğitim Politikası ve Pedagoji Üzerine	Vl.Lenin	(2) "
6.Felsefe Defterleri	V.Lenin-	(1) "
7. - -8 Sözlüğü -	Manfred Bühr Alfred	
8.Temel Eğitim Dersleri	- Marksist-Leninist	
	Çeviren Veysel Ata	
	[illegible] HİKMET	
	- Çeviri Ahr	

● Kurultayın karmaşasında tüm delegeler artık yıldız liderlerin etkisinin hayli azaldığını gördüler

CHP 24. KURULTAYI'NIN ARDINDAN...

Sol kanat umut verdi

CHP Kurultay'ı, lider Ecevit'in istediği ve hesapladığı gibi sona erdi. Oysa CHP'nin emekçi tabanı, yığınlar, Kurultay'ın, 1973 seçimlerinde kendilerine «umut» olarak gösterilen bir çizgiye dönüşü simgelemesini, «bu düzen değişmelidir» diyenlerin, düzenin kendilerini nasıl değiştirdiğini görmelerini istiyorlardı.

24. Kurultay, CHP'nin en kavgalı gürültülü geçen toplantılarından biri oldu. Kurultay'a ve Kurultay'ın hemen öncesindeki Gençlik ve Kadın Kurultay'larına son derece elektrikli bir hava egemen oldu. Kafa, göz yarıldı. Bu elektrikli hava, Parti içinde büyük huzursuzlukların bulunduğunu gösteriyordu. Ama bu huzursuzluk, ne Kurultay'ın üç gününe, ne de sonuçlarına, Parti içinde gerçek bir ideolojik savaşım, netleşmiş bir çizgi savaşımı olarak yansıyamadı.

Gençlik Kurultayında sol kanadın daha bir netlikle ortaya çıkıp her türlü engelleme, kavga ve gürültüye rağmen seçimleri kazanması, bir de Büyük Kurultay'da, bugüne kadar daha dağınık görünen sol parlamenter ve delegelerin belli bir biçimlenme ve toparlanma göstermeleri dışında, sın..sal tercihler ve çizgiler değil, Genel Merkez ekibine karşı, kişiler etrafında kümelenmiş farklı ekiplerin kavgası görüldü.

MUHALEFET GRUPLARININ DURUMU

24. Kurultay'da, Ecevit liderliğindeki Genel Merkez'e karşı, başlıca üç muhalefet grubundan söz edilebilirdi: **Topuzcular, Baykalcılar** ve **sol...** Bunlardan **Topuzcular** ve **Baykalcıların** ilkeler ve ideolojiler çevresinde değil, kişiler etrafında, daha da çok «memnuniyetsizlik konuları» etrafında toplandıklarının en güzel belirtisi anıldıkları adlardı.

Topuzcular'ın aslında, Genel Merkezden de daha sağ bir çizgide bulundukları, antikomünizm temeli üzerinde davrandıkları biliniyordu. Baykalcılar daha demokrat görünüyorlar ancak onlar da, solcu görünmemeye dikkat ediyorlardı. Bu yüzden ne zamandır parti içindeki sollarla ittifaktan bile kaçınıyorlardı. Sol kanat ise, bugüne kadar tabana kendisini anlatma olanağı bulamamıştı. Toparlanmaları, birlikte hareket etmeye başlamaları oldukça yeniydi ve 1978'lere dayanıyordu. Bununla birlikte, Kurultay'a 280 dolayında delege getirebilmişlerdi. Kurultay'ın en ilkeli, çizgisi belirli muhalefet grubunun sol kanat olduğu söylenebilir.

CHP'nin 24. Kurultayı, bilindiği gibi Ecevit ve çevresinin istediği, planladığı gibi sona erdi. Yönetimde hemen hiç bir önemli nitel değişiklik olmadı. Bu sonuç, daha Kurultay öncesinde ve Kurultay'ın ilk günü, muhalefetin üç kanadının da üzerinde anlaştıkları tüzük değişikliği önerisinin Ecevit'in her türlü ağırlığını koymasıyla, delegeleri her yönden etkilemesiyle, reddedilmesinden sonra, belli oldu.

Ecevit ve sağ sosyal demokrat yönetim tüzük değişikliğine, önerilen geniş Parti Meclisinde muhalefetten de çok sayıda kimsenin yeralabileceği kuşkusuyla karşı durdu. Böylece Kurultay'da, Partinin önemli sorunlarının, örneğin sağa kaymasının tartışılması yerine tüzük tartışması ön plana geçti. Bu da sağ kanat liderliğin aslında çok işine geliyordu.

MUHALEFETİN BAŞARISIZLIĞI SOL KANADIN BAŞARISI

Genel Merkezcilerin Kurultay'dan galip çıkmalarının başlıca nedenlerinden biri de, belli başlı üç muhalefet kanadının, yönetim sorununda ortak hareket edebilecek nitelikte olmamalarıydı. Sol kanadın, sağ sosyal demokrasiyle ittifak yapa.nayacağı ortadaydı ve ilkesel olarak doğruydu. Ortak muhalefet, ancak tüzük değişikliklerinin reddine kadar sürebildi. İlk günün gecesi, muhalefetin vardığı ortak karar liste çıkarmamak oldu. Bu kararın alınmasında sol kanat büyük rol oynadı. Denebilir ki, 24. Kurultayda kendi ilkeleri çerçevesinde en başarılı ve tutarlı, bu yüzden de çeşitli grupların tabanlarını da etkileyebilen kanat sol oldu. Sol kanadın kongre sözcüleri Metin Tüzün, Süleyman Genç ve Ertuğrul Günay, konuşmalarında, solun tutumunu büyük bir açıklıkla dile getirdiler. Gruplarının sandalye savaşımında olmadığını, amaçlarının Parti programını işler hale getirmek olduğunu, partinin kitlelerden ve kendi dışındaki soldan kopmaması gereğini vurguladılar. Kulislerde de hükümetin ve sağ yönetimin hatalarını en geniş delege yığınlarına anlatmayı, yeni bir bilinç sıçraması getirmeyi başardılar. Üstelik de, küçük yönetim hesapları uğruna ilkelerini çiğnemediler. Örneğin Metin Tüzün, Ecevit'in listeye girme önerisini bu konuda gruplarının kararı olduğu gerekçesiyle reddetti.

Yeni yönetim kurulunun yapısı, çizgi olarak değişmedi. Eski yönetimden 9 kişi yerinde kalırken, yeni 11 kişi girdi. Bunların ortak niteliği Genel Başkan'a kayıtsız bağlılık ve sağda yer almalarıydı. Yeni yönetimin demokrat yapıdaki iki yönetim kurulu üyesi yine Uğur Alacakaptan ve Hayrettin Uysal olarak kalıyordu.

Katılan 1574 delegeden 1347'sinin oy kullandığı ve 1218 oyun Ecevit'e verildiği Kurultay, ilk bakışta Lider'in istediği gibi bitti.

Ama en küçük bir demokratik kazanımı bile iyi değerlendirmeyi bilen, bilmesi gereken demokrasi güçleri için CHP 24. Kurultayında önemli adımlar da atıldı. Sol kanadın ilkeli biçimde ortaya çıkması bu adımlardan biridir. Sandalye kavgalarının, şike muhalefetlerin artık parti tabanını kandıramadığı, «yıldız» liderlerin etkisinin hayli azaldığı, kişilere bağlanan «umut»larla işin yürüyemeyeceği de, bu Kurultay'da, kafalara henüz soru işaretleri biçiminde bile olsa, kazındı. Önümüzdeki günlerde CHP içi gelişmelerde 24. Kurultay'ın izleri mutlaka görülecektir.

CHP'ye karşı ilkeli tavır

CHP'nin 24. Kurultayı sona erdi CHP'liler kadar Türkiye ilerici güçlerinin de ilgiyle izledikleri Kurultay'ın sonucu, ilk bakışta, «eski hamam eski tas» diye nitelenebilse de parti içindeki sol kanadın kendisini toparlayıp açıkça «Sol Kanat» adı altında ortaya çıkması yönüyle, olumlu ve ileri bir adımı haber verdi.

CHP 24. Kurultay'a 17 aylık bir Hükümet döneminin tüm yıpranmışlığıyla girdi. Bu yıpranmışlıkta, sık sık tekrarlanan ve bir özür olarak kullanılan «MC'den devralınmış kötü miras» kadar, sağ sosyal demokrat liderlik altında, CHP'nin giderek emekçi yığınlardan kopmasının ve tekellere yaslanmasının büyük payı vardı.

Gerçekten de 1979'un CHP'si, 1973 seçimlerinin, halkçılığı, demokratlığı ağır basan, belgileri arasında «tekelleri kuşatma»nın da bulunduğu, tutarlı antifaşist görünümde, kendi dışındaki sol'la arasına aşılmaz duvarlar koymamış CHP'sinden oldukça farklıdır. Bu fark, tüm benzeri partilerde görünen sağ sosyal demokrat ve sol sosyal demokrat kanatlardan sağ liderliğin ağır basması farkıdır. Bugün CHP, emekçi yığınların gözünde, baş döndürücü bir hızla «umut» olma niteliğini yitirmektedir. Ve yine CHP, bir türlü doğru teşhis edemediği faşizm olgusu karşısında da, faşizmi (yani anarşi ve terörü) yenmenin tek koşulu olan kendi dışındaki solla, özellikle işçi sınıfının çizgisinde yürüyen solla güçbirliği kurmak yerine, kendi dışındaki solu büsbütün dışlama eğilimleri içine girmiş; çağımızda demokratlıkla bağdaşamayacak bir şekilde antikomünist bir çizgi benimsemiş, bunun sonucunda da faşizm karşısında kendisi çaresiz kaldığı gibi, antifaşist cepheyi de zaafa uğratmıştır.

24. Kurultay, yer yer olumlu notlar taşısa da, sonuçlarıyla ve bir bütün olarak bu geriye doğru sayma çizgisine, bu tarihsel yanılgılara çözüm getirememiş, sağ sosyal demokrat liderlik - biraz daha yıpranmış olarak - Kurultay'dan yine galip çıkmıştır. Hem de göründüğü kadarıyla sağ çizgisine bir düzeltme ge getirmeye hiç niyeti olmadan...

Türkiye işçi sınıfının politik hareketinin, CHP'ye karşı tavrı her zaman ilkeli olmuştur. Onu, AP ile MHP ile bir tutan, içindeki demokratik kanat ve eğilimi, antifaşist özü, ulusal burjuvazi ve ilerici küçük burjuva etmenlerini görmezlikten gelen sol sapma çizgisine düşülmemiş, ama bu ilkeli politikayı kavramayan bazılarının iddia ettiği gibi, umut hiç bir zaman CHP'ye bağlanmamış onun sınıfsal özü gözden hiçbir zaman kaçırılmamıştır. İşçi sınıfının politik gücü, CHP içindeki ilerici, demokrat, antifaşist, sol kişi ve kanatlarla her zaman en geniş güçbirliğine hazır olduğunu göstermiş, bunun örneklerini vermiş, sosyal demokrasinin uzlaşmacı sağ kanadına karşı savaşımı hiç unutmamıştır. CHP'nin olabildiğince sola, emekçi yığınların yanına çekilip, sağ sosyal demokrat liderliğin tekellere yaslanma politikasının yanlışlığının gösterilmesi, bu politikada sağ liderliğin yalnız kalmasının sağlanması için, çok yönlü savaşım yürütülmüştür.

İşçi sınıfı açısından, bugün de durum aynıdır. CHP'nin ilerici, demokrat güçleri, ulusal demokratik cephe içinde yerlerini alacaklardır.

Sabırsızlık, umutsuzluk küçük burjuva serüvencilerinin işidir. Bağlaşıklık politikalarının gerektirdiği doğru taktik ödünsüzlük ve özveri ise işçi sınıfına vergidir. Türkiye işçi sınıfının politik hareketi bu yolda yürümektedir.

● MHP'li iş müfettişleri irade beyanında işçilere TKP'li olup olmadıklarını sordu

MKE'de yetki faşistlere nasıl verildi?

MKE Kurumuna bağlı Kırıkkale ve Ankara'da kurulu 15 fabrikado, geçtiğimiz günlerde irade beyanı yapıldı. DİSK'e bağlı Maden-İş Kırıkkale ve Ankara'da kurulu altı işyerinde girdiği irade beyanında 1010 oy adı. Türk-İş'e bağlı MHP yanlısı Türk-Metal 15 işyerinde yaklaşık 7 bin 800, yeni metal ise 3 bin 300 oy aldılar. Faşistlerin, MC döneminde yerleştikleri, yönetim kademelerinde görev aldıkları, karargâhlar kurdukları işyerlerinde bu sonucun elde edilmesinde CHP ağırlıklı hükümetin çalışma bakanlığı etkin rol oynadı.

SIKIYÖNETİM KOŞULLARI VE FAŞİST İŞ MÜFETTİŞLERİ

Faşist yöneticilerin baskısı ve sıkıyönetim koşulları altında yapılan irade beyanında genellikle gerici iş müfettişlerinin görevlendirildiği öğrenildi. İrade beyanında görevlendirilenler arasında Adana'dan çağrılan MHP'li Ayhan Semih Cangüven'in de bulunduğu bildirildi.

Gazi Fişek, Gaz Maske, Kayaş Kapsul ve İmla, Makina Sanayi Müesesesi, İnşaat ve Kazı Makinaları, Tekstil Makinaları, Hurda Tedarik Şantiyesi, Genel Müdürlük, Mühimmat, Pirinç Silah ve Tüfek, Çelik, Çelik Çekme Boru, Top, Bölge Müdürlüğü işyerlerinde yapılan irade beyanında bazı iş müfettişleri işçilere Türkiye Komünist Partisi üyesi olup olmadıkları yolunda sorular sordular. Yönetmeliklere aykırı olmasına karşın kelime oyunları yapılarak işçilere «hangi sendika adına aidat kesildiği», «daha önce hangi sendikalara üye olduğu» yolunda sorular soruldu.

İŞ MÜFETTİŞLERİNİN RAPORLARI ÇİĞNENDİ

Toplu sözleşme süresinin bitmesinden sonra DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş, Türk-İş'e bağlı Türk-Metal ve bağımsız Yeni Metal sendikaları 1 Aralık 1978 tarihinde toplu sözleşme yapma yetkisi için Bölge Çalışma Müdürlüğüne başvurdular. İş müfettişleri yaptıkları incelemelerde Gazi Fişek, Gaz Maske, Kayaş Kapsül ve İmla, Çelik Çekme Boru ile Silah ve Tüfek fabrikalarında Maden-İş'in dışında hiç bir sendikanın yetkili kılınamayacağını bildiren birer rapor hazırladılar. Raporlarda Türk-Metal ve Yeni Metal'in sahte üye fişleri kullandığının saptandığı bildirildi. Çalışma Bakanlığı yetkilileri iş müfettişlerince hazırlanan bu raporları, yasalara karşın kabul etmedi. Gerici çevrelerin sınıf ve kitle sendikacılığının işyerlerinde hakim kılınmaması için çıkardıkları yaygaraları soruşturma konusu yaparak iş müfettişlerine baskı yaptı. Ankara İş Müfettişleri Grup Başkanı Hasan Baykan'ı görevden alarak yerine MC döneminde grup bakanlığı yapan Ener Köprülü'yü getirdi. Köprülü ilk iş olarak daha önce hazırlanan raporları yalanlayan yeni raporlar hazırlattı. İrade beyanı sırasında da Gazi Fişek Fabrikasında Maden-İş'in üye fişlerinin bulunmadığı yolunda düzmece bir rapor yazdı. Bu rapora dayanılarak çok sayıda Maden-İş üyesinin iradesine başvurulmadı.

MKE emekçileri irade beyanı öncesi toplu bir halde Çalışma Bakanlığı Müsteşarı Çetin Ziylan'ı ziyaret ettiler. Bu koşullar altında yapılacak bir irade beyanının işçilerin gerçek seçimini göstermeyeceğini söylediler. Ziylan işçilere **«Siz şu TKP işinden vazgeçin»** dedi. MKE emekçileri kendilerinin CHP kurultayı delegeleri olduklarını hatırlattılar.

Ankara'da 19 demokratik kuruluş, sendikalar ortak bir bildiri yayılayarak MKE'de irade beyanı yoluna gidilmesine karşı çıktılar. Koşulların buna elvermediğini bildirdiler.

Sınıf ve kitle sendikacılığının KİT"lere ve özellikle MKE kurumuna bağlı işyerlerine girmemesi için büyük çaba gösterildi. Fabrikalarda Maden-İş üyeleri saldırıya uğradı, kurşunlandı. Faşistlerin bu saldırılarına CHP sağ kanadı, Çalışma Bakanlığı yöneticileri yardımcı oldular. MC döneminde yerleştirilen hiç bir faşist görevinden alınmadı. Polisle, fabrika yöneticileriyle sıkı ilişkiler içinde bulunan silahlı faşistler fabrikalarda yatıp kalktılar. Gazi Fişek fabrikasında **«Esir Türkleri Kurtarma Ordusu»** adlı faşist örgütün üyeleri olduklarını söylemekten çekinmeyen faşistlerin bulunduğu tüm işçiler tarafından görüldü.

Bu durum Başbakana, CHP Milletvekillerine iletildi. Çalışma Bakanı ile görüşmeler yapıldı. Ancak hiç bir sonuç alınamadı.

Maden-İş Sendikası 2. Bölge Temsilciliği yetkilileri irade beyanının yasal olmadığını belirterek yargı organlarına başvuracaklarını bildirdiler. Sendika yetkilileri kadroların korunacağını, faşist odakların fabrikalardan sökülüp atılacağını söylediler.

KIRIKKALELİ KADINLAR İMALATI HARBİYE KADINLARININ İZİNDE

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının Merkez Şubesini kapatması üzerine tüm yurttaki şubeleri de kapatılmış sayılan İlerici Kadınlar Derneği'nin Kırıkkale şubesi, kapatma kararından önce 29 Nisan'da yaptığı Birinci Olağan Genel kurulunda, Kırıkkale'li İKD'li kadınların İmalatı Harbiye işçisi kadınlarımızın geleneğini yaşattıklarını gösterdi.

Kongreye çok sayıda Kırıkkale'li ilerici, emekçi, işçi kadın ve genç kız katıldı.

Çocukların folklor oyunları oynadıkları, üyelerin el emeklerini sergiledikleri ve dernek yararına sattıkları kongrede, seçimler sonucunda şube başkanlığına Hülya Taşıran getirildi.

İKD Kırıkkale kongresinde bir dizi karar alındı. Bu kararlar arasında, antidemokratik yasalarla, 141-142 ile savaşım, NATO'dan çıkılması, kadınların eğitiminin devletçe sağlanması, silahlanmaya karşı savaşım, Uluslararası Çocuk Yılı'nın Kırıkkale'de de kutlanması da yer alıyor.

Bahir Ersoy'un istifası istendi

CHP'nin 24. Büyük Kurultay'ı bu partinin tabanında sağlıklı, diri, demokrasiyi korumaya kararlı öğelerin bulunduğunu da ortaya koydu. MKE ve diğer kamu kuruluşlarında, son zamanlarda, maocularla kolkola gericilerin, faşistlerin güç kazanması, buna karşılık sınıf sendikalarının gerilemesi için çaba gösteren Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, bu Kurultay'da demokrat delegelerin, işçi delegelerin boy hedefi haline geldi. Ersoy, MKE'deki tutumu nedeniyle protesto edildi. CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, Bahir Ersoy'dan bu tutumunu değiştirmesini istediklerini, ancak her defasında, Çalışma Bakanı'nın istifa tehdidiyle karşılarına çıktığını, hatta bunun üzerine «İstifa et» dediklerini söyledi Üstündağ, «Ersoy istifa da etme bildiğini okudu» dedi.

CHP Kurultay'ının ikinci günü geçen bu tartışmayı, üçüncü gün, salonda «Bahir Ersoy 15 bin MKE işçisini faşistlere sattı» pankartının dolaştırılması izledi. Çok sayıda delege, Divan Başkanlığına, Bahir Ersoy'un bakanlıktan istifası yolunda bir önerge verdiler.

CHP tabanından yükselen, faşizme karşı, işçi sınıfından yana bu sağlıklı sesi somutlayan bu karar önerisinde özetle şöyle deniyor:

«Partimizin işçi hareketi içinde gelişip güçlenmesinde sendikaların büyük bir önemi vardır. Sendikal hareket son zamanlarda olumsuz gelişmelere sanne olmakta, gerici ve faşist sendikacılığın tümden ortadan kaldırılacağı yerde yeni mevziler kazandığı görülmektedir.

Partimiz üyelerinin böylesi bir yanlış gelişmeye karşı elden gelen çabayı göstermeleri, sendikal hareketin ileriye doğru yol almasına çalışmaları doğal görevleri arasında sayılmalıdır.

Hal böyle olmasına rağmen Çalışma Bakanı Bahir Ersoy sürekli olarak ilerici sendikacılığın karşısında yer almış, özellikle büyük kamu kuruluşlarında gerici ve faşist sendikaların yetki almasını sağlamak için yoğun çabalara girmiştir.

Bu hareketlerle, işçi sınıfına, partimize hiç bir yararlı çalışma yapmadığı, tam tersine gerici ve faşist güçlere yardımcı olduğu açıkça ortaya çıkmış olan Çalışma Bakanı Bahir Ersoy'un bu görevinden derhal ayrılması için 24. Genel Kurulumuzun karar almasını saygılarımızla öneririz.»

Gerçekçi çıkış yolu

Ulus bekliyor

12 Mart'ta doğanlar, 12 Mart'a benzer ortamlar, 12 Mart'a benzer hükümet biçimleri peşinen koşuyorlar.

12 Mart'ın en karanlık günlerinde kurulan TÜSİAD, işbirlikçi tekelci sermayenin ideolojik, politik beyin örgütü olma çabasında

Tekelci sermayenin saldırısı ve yankılar

SAVAŞ Yolu'nun 17 Nisan tarihli 12. sayısında, Haftanın Ardından'da şunlar yazılıydı:

«TÜSİAD'ın, Türkiye'de ilk kez değişik bir propaganda yöntemi kullanarak saldırıya geçeceği bilinmekteydi. Bu amaçla tekelciler keselerin ağzını açmışlar, 40 milyonla 120 milyon lira arasında değiştiği söylenen bir fonu Türkiye'nin en büyük reklam şirketlerinden birine ayırmışlar ve Hür Teşebbüsü Kamuoyuna Tanıtma Projesi'ne benzer bir adla düzenlenen, kısa adı SES olan saldırının hazırlıklarını ilerletmişlerdi...»

Savaş Yolu'nun bu istihbarata sahip bulunduğu Nisan ortalarından hemen hemen 1 ay kadar sonra, 13 Mayıs tarihli Hürriyet gazetesinde tam sayfa bir ilân dikkati çekti. Büyük bir beyazlık içine gömülmüş, az yazılı bu bildiri-ilân'ın başlığı **«Gerçekçi Çıkış Yolu»** idi ve en altta çok küçük harflerle dizilmiş olarak **«Bu mesaj demokratik toplumumuzun üretici güçlerinden, özel sektörü temsil eden bir kuruluş olarak Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) tarafından hazırlanmış ve sayın halkımıza, izlenmesi, incelenmesi ve tartışılması amacıyla sunulmuştur.»** yazısı yer alıyordu. Sermayenin beklenen reklamlı saldırısı başlamıştı.

İlânın çıktığı akşam, Başbakan Ecevit TV ve radyoda, en öfkeli sesiyle ve üslubuyla konuşuyor, daha doğrusu kükrüyor, **«Yeterli yardım, yeterli kredi eşiğine gelmişken sırtımızdan bıçaklanıyoruz, içimizden bıçaklanıyoruz»** diyor. **«Bu devlet işadamlarının muhtırası ile hükümet kurmaz. Bu memlekette ancak halkın dediği olur. TÖB-DER siyaset yaparsa suç, POL-DER siyaset yaparsa suç, sanayiciler siyaset yaparsa suç değil»** diye bağırıyordu. Başbakan'ın, sermaye düzeninin bu gerçeklerini bilmezmiş, ilk kez karşılaşıyormuş gibi kabaran öfkesi, bir anda tekelcilerin paralı muhtırasını ön plâna çıkardı. Bundan başka birşey konuşulmaz oldu ve tekelciler, hedeflerine doğru ilk adımı «başarıyla» attılar.

BİLDİRİ — İLAN ESKİ HUYLARIDIR

BUGÜN çoktan unutulmuş olabilir, ama, 2 Ağustos 1972 tarihli gazetelerde bir bildiri yayınlanmıştı. Bildirinin altında Türkiye'nin en büyük ve güçlü sermaye gruplarının, holdinglerin temsilcilerinin, Vehbi Koç'dan, Nejat Eczacıbaşı'dan Sakıp Sabancı'dan, Şinasi Ertan'dan Dündar Soyer'e, Ertuğrul Soysal'a, Selçuk Yaşar'a, Şahap Kocatopçu'ya kadar işbirlikçi tekelci sermayenin tüm kodaman ve önde gelen temsilcilerinin imzaları vardı. Tekelciler, **Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği** adı altında örgütlendikleri ni bildiriyorlar, 12 Martın en civcivli günlerinde, **«Ülkemizin yeni bir devreye yöneldiği şu günlerde, biz bu yönelimin yurdumuzun kaderini nesiller boyunca etkileyeceği inancındayız.»** diyorlar ve görüşlerini kamuoyuna açıklıyorlardı. 9 maddede toplanan ve **«Özgürlük kutsaldır»** diye sona eren bu bildiri de özetle **«Hür teşebbüs iktisadi hayatın dayanağı ve demokratik rejimin teminatıdır. Verimli çalışan kesim özel kesimdir, Ekonomi ancak istikrarlı bir ortamda gelişir bu yüzden her türlü bölücü tutumlara karşıyız, basın özgürlüğüne saygılıyız ama özgürlük adına çizmeden yukarı çıkılmamalıdır»** gibi sermayenin alışılmış görüşlerinin tümünün, bir kez daha üstü örtük biçimde tekrarı yapılıyordu.

TEKELCİ sermayenin ideolojik ve politik yönlendirme merkezi olma çalışmaları içindeki TÜSİAD'ın Eli Aciman'ın Man Ajansına büyük paralar karşılığında verdiği bu bildiri-ilân kampanyasının ilk adımında, yani ilk bildiride (veya muhtırada) aslında, metin olarak sermayenin herzamanki görüşlerinden fazla birşey yoktu. **«Gerçekçi Çıkış Yolu»** başlığı altında, önce Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu ekonomik bunalım ve çıkmaz kısaca ele alınıyor, «Türkiye nereye gidiyor? Bir ülkenin ekonomik bunalımı neden doğar? Sorumluluk kimdedir? gibi sorular soruluyor ve bu sorulara cevap olarak, hükümetin ekonomi politikası eleştiriliyordu. Bu eleştirinin temel noktası ise, temel gücün **«hür teşebbüs»** (siz işbirlikçi tekelci sermaye anlayın) olduğunun kavranmaması, pazar ekonomisinden uzaklaşılması, hür teşebbüse köstek olan bürokrasi, vs. idi. Tekelciler **«böyle giderseniz rejim elden gider haa»** tehdidini de oldukça üstü örtük biçimde sallıyorlardı.

ECEVİT'in çok ağır bir dille suçladığı bu bildiri karşısındaki tavrı ve öfkesi, sağ sosyal demokrat liderliğin Türkiye'nin sorunlarını ve olup bitenleri görmezlikten gelmekteki ısrarını bir kez daha ortaya koydu. Ecevit, içerden hançerlendiğini ve bunun tam IMF'le anlaşmaya varma sırasında olduğunu söylüyor, sermayeyi IMF' le ilişkileri bozmakla suçluyordu. Oysa IMF'in ödün istemleriyle, emperyalizmin bastırmalarıyla, tekelcilerin bu saldırısının tam aynı [illegible]nlere rastlaması ve bütünsel bir planın parçaları olması gerçeğini bir türlü kavrayamıyordu. Öte yandan, Pol-Der, TÖB-DER siyaset yaparsa neden suç oluyor da sermaye yapınca suç olmuyor derken, bizzat kendi kendisiyle çatışma haline giriyor. Hele hele hükümetleri sermayenin getirip sermayenin düşüremeyeceğini söylerken, kapitalist toplumun en temel yasalarından birini hiç anlamamış olduğunu ortaya koyuyordu. Hükümetleri getirenlerin, bizzat kendi hükümetinin gelmesine bile, istemeyerek de olsa icazet tanıyanların tekelci sermaye kesimleri olduğunu unutur, ve bilmez gibiydi. Bu kadar sınıfsal temelden yoksun olunca Başbakan'ın çıkışı, öfkeden öteye geçemedi. Sermayenin gerici saldırısı karşısındaki tavır, bir güçsüzlük gösterisinden başka birşey olamadı.

TEKELCİ SERMAYE NEYİ HEDEFLİYOR ?

TEKELCİLER, böyle bir bildiri saldırısına geçerken ve bunu, çok daha önce haberini verdiğimiz gibi aylarca önceden hazırlarlarken iki amaç gütmüşlerdi. Birincisi, zaten çok güç durumda bulunan Hükümeti biraz daha yıpratarak, bekledikleri ödünleri koparabilmek ve aslında göstermelik olsa bile canlarını biraz sıkmaya başlayan, ilerde ne olacağı kuşkusunu besledikleri bir takım küçük devletleştirmelerin hemen önüne geçebilmek, kaçakçılığı önlemeye yönelik bazı önlemlerden kurtulabilmek, KİT'lere ayrılan fonların azaltılmasını ve bu fonların kendilerine akmasını sağlayabilmek... Ancak bu, işin sadece bir yönüydü. İşbirlikçi tekelci sermaye, asıl, hükümeti düşürme peşindeydi. Bunun için de zamanlamayı iyi yapmış, bu yöndeki çok yanlı saldırıları koordine etmiş, en güçsüz olduğu bir anı yakalamaya çalışmıştı. Türkiye'deki tüm gerici çevrelerin çok iyi farkında oldukları bir gerçek, bu günün koşullarında, CHP ağırlıklı hükümet yerine gelecek yeni bir formülün, açık faşizm olmasa bile, mutlaka bugünkünden daha gerici bir yapıda olacağıydı. 12 Mart'ta doğan, 12 Martta palazlananlar, yeni 12 Martlar istiyorlardı.

TEKELCİLER İKİNCİ MUHTIRAYI DAYIYOR

TARTIŞMALAR ve konunun yankıları en sıcak biçimde sürerken, TÜSİAD ikinci muhtırayı dayadı. Tam bir hafta sonra, 20 Mayıs Pazar günü, önce yine Hürriyet Gazetesinde çıkan ikinci bildiri-ilân'ın başlığı **«Ulus Bekliyor»** du. Tekelciler pes etmemişler, pes etmek bir yana, güç de kazanmışlardı.

İkinci muhtıranın gelişini daha ayın 15'inde sermayenin Tercüman'ı **«İş adamları Kampanyaya devam dediler, TÜSİAD'ın ikinci kampanyası «ULUS BEKLİYOR»** diye haber veriyor, ayrıca da, Başbakan'la sıkıyönetimin arasını açabilir umuduyla, İşadamlarının bu ilânları Sıkıyönetimden izin alarak yayınladıklarını açıklıyordu. Aslında, bu türden bir ilân için sıkıyönetimden izne gerek olmadığını işadamları da biliyorlardı tabi. Ama bu yolu deneyerek onlar da Ecevit'i zayıf düşürme taktiği uygulama peşindeydiler.

Önce, bir üçüncüsünün geleceği daha sonra da üçüncüsünden vazgeçildiği haber verilen ikinci muhtıra daha da ilginçti. Burada işbirlikçi tekelciler kendi çözümlerini de öneriyorlardı.

İkinci bildiri-ilân, artık alışılmış olduğundan mı yoksa çaresizliğin yarar değil zarar getirdiği görüldüğünden mi, fazla yankı yapmadı.

Şimdi işbirlikçi tekelciler, hesapladıkları adımları atmış ilk adımlarda istedikleri noktaya varmış olarak bekliyorlar. Bu arada hükümeti düşürecek yeni formüller de aranıyor.

Geriletilmeleri ve gereken cevabı almaları, öfkeli, bireysel nutuklarla değil, tüm antitekel güçlerin birliği ve tutarlı antitekel politika uygulanabilmesiyle olacaktır. Bu konuda, bundan sonra verilecek tek ödün, parmağını verip kolunu kaptırmaktır kükümet adına...

SINIF SAVAŞIMI OYUN DEĞİLDİR

1 Mayıs, 1979, İzmir'de, işçi sınıfımızın şanlı geleneğine uygun olarak kutlandı. Çeşitli politik hesaplar içinde olanlar, kurdukları tuzaklara kendileri düştüler

1 Mayıs 1979, işçi sınıfımızın sendikal ve politik birliğinin ileri bir adım atması ve sağlam bir temel kazanması için, elverişli olanaklar getiriyordu. 1 Mayıs etrafında gerçekleştirilecek savaşkan bir eylem birliğinin, gerek DİSK'in bütünlüğüne, gerekse işçi sınıfının ulusal ve toplumsal kurtuluşunu amaçlayan güçler arasında kalıcı bağlar kurulmasına katkıda bulunacağı; böylesi bir gelişimin gerici, hatta faşist bir iktidar alternatifi gerçekleştirmek için heryola başvuranların önünde yıkılmaz bir barikat oluşturabileceği ise açıktı.

Ne var ki, bütün bu olanaklara rağmen, 1 Mayıs 1979'da işçi sınıfımızın sendikal ve politik birliğinin güçlenmesi konusunda fazla yol alınamadı. Tersine, 1 Mayıs 1979, işçi sınıfının sendikal birliğini engelleyen ve DİSK'i güçsüzleştirme, parçalama, yok etme çabasında olanlarla, işçi sınıfının politik birliğini engelleyenlerin aynı talihsiz noktada buluşmasına neden oldu. DİSK'in bir kısım tabansız yöneticileri ile kimi sosyalist parti yöneticilerinin varlıklarını sürdürebilmelerinin bir yolu olarak işçi sınıfımızın politik hareketine ve sınıf sendikalarına karşı bir **«ortak cephe»** açmayı seçtiklerini görmek, gerçekten de, Türkiye'de işçi sınıfının ve demokrasi güçlerinin birliği adına üzücüydü. TİP ve TSİP yöneticileri, 1 Mayıs'ta bu cephenin öncülüğünü, gönül rahatlığı ile Işıklar'a Güven'lere, Nebioğlu'lara bıraktılar. Her zaman iddialı oldukları işçi sınıfı öncülüğü yerine, DİSK'in türlü hesaplar içindeki birkaç tabansız yöneticisine ardcılığı tercih ettiler. Kimi goşist ve goşizan gruplar da, bu cephenin gönüllü öğeleri oldular.

Böyle olduğu halde, İzmir'deki yığınsal 1 Mayıs eyleminin ardından, hatalar üzerinde düşünüleceğine, sosyalist partilerin yayınlarında, zaman zaman ölçüsü iyice kaçırılan bir karalama kampanyası, « ideolojik **mücadele»** adı ve görünümü altında sürdürüldü gitti. İzmir'deki yığınsal 1 Mayıs eylemi, MHP, AP çevrelerini, demokratik uyanışa karşı çevreleri olduğu kadar, ne yazık ki biri TSİP Merkez Organı, diğeri TİP eğilimli Birlik ve Yürüyüş dergileri yazarlarını, sorumlularını da kızdırmışa benziyor. Örneğin on binlerin, faşizme ve emperyalizme karşı bu bilinçli çıkışını, **Yürüyüş** yazarları, her nedense **«sırf sola karşı bir gövde gösterisi»** olarak görüyorlar. İzmir'deki 1 Mayıs eylemi **«icazetli»** imiş, burjuvazi ile uzlaşarak yapılmış, burjuvazi bu eylemin önüne halı sermiş, İzmir'i hazırlamış, vs... **Birlik** ise, 1 Mayıs'ı kutlayan on binlerden, **«Konak meydanında sağ sosyal demokrasinin şeref konuğu olanlar»** diye sözediyor. Burjuvazi Konak meydanını kendi çiçekleri ile donatmış, vs...

Birlik yazarı, saptamalarını Marx'ın **«Fransa'da Sınıf Mücadeleleri»** yapıtına özenen ama pek beceremeyen şairane bir üslupla şöyle noktalıyor: **«Prol--- ya İstanbul'da demokratik barikatlarda savunmadayken, Bahar Konak Meydanı'na cılız sesiyle indi.»**

HANGİ BİRİNİ DÜZELTELİM!

Hikâyede olduğu gibi, insan yanlışın, tahrifatın **«hangi birini düzelteyim»** demekten kendisini alamıyor. Sadece birkaç «vahim» nokta üzerinde duralım.

Önce şu **«icazet»** sorunu... Kendilerine gerçekte neyseler adları verilerek «legal sosyalist parti» denilmesinden bile alınanlar **«icazet»** sözünü kullanırken dikkatli olmalıdırlar. Bir başkası da çıkar, sıkıyönetimin 1 Mayıs tutuklularını 20 günde tahliye etmesini, demokrasi güçlerinin bu konudaki ortak ve kararlı tepkisine ve Türkiye'de demokrasi güçlerinin aldığı yola değil de, burjuvazinin sosyalist partilere «icazetli» davranmasına bağlayıverir. Hatta hatta, bu partilerin varlığının bile asgari bir demokratik adım olduğunu görmezlikten gelerek, varlıklarına «icazet» deyiverir. Yine, tüm ilerici, demokrat yayınların sıkıyönetimce yasaklanmış olduğu bir sırada halen sıkıyönetim bölgelerinde de yayınlanabilen iki derginin **Yürüyüş** ve **Birlik** olmasına da aynı gözle bakabilir. Oysa gerçek işçi sınıfı savaşçıları ve gerçek demokratlar için, bu yayınların varlığı, asgari demokratik hakların kullanılması, yerilecek birşey değil, demokrasi adına sevinilecek birşey, antidemokrasi duvarında açılmış bir gediktir. Yine bir küçük hatırlatma: 1978 1 Mayıs'ına CHP ve CHP'li parlamenterler ne kadar ilgi gösterirlerse CHP ağırlıklı hükümet 1 Mayıs 1978'in olaysız kutlanması için ne kadar çok önlem alır ve bu önlemleri duyurursa o kadar memnun olanlar için-ki demokratik güçlerin birliği açısından kuşkusuz doğruydu bu tavır-tutarsız bir tavır değil midir İzmir kutlamasını «icazetli» olmakla suçlamak.

Kaldı ki, -karalama ve iftiraların bir başka yönüne değinelim şimdi- İzmir kutlaması gerçekten burjuvazinin kanadı altında mı olmuştur? Yoksa büyük engellemelere rağmen, işçi sınıfının ve onun yolunda gidenlerin özverili, kararlı tutumlarıyla, burjuvazinin geriletilmesiyle mi gerçekleştirilmiştir? 1 Mayıs'ta İstanbul'da eylem koyan küçük gruplar, TİP ve DİSK yöneticileri bugün, demokrasi güçlerinin ortak savaşımıyla tahliye edilmişlerdir. Ama 1 Mayıs'ta İzmir'e giderken sorgusuz sualsiz tutuklanan 1300'ü aşkın işçinin, gencin, aydının, kadının büyük kısmı halen tutuklu bulunmaktadır. 1 Mayıs'a gitmek isteyenlerin yarısı yollardan çevrilmiş, kimisi dayak yemiş, kimisi hırpalanmış, önlerine akıl almaz güçlükler çıkarılmıştır. Ama bütün bunlara rağmen, onbinler İzmir'e vardığında, artık burjuvazi için geri adım atmaktan başka yapılacak iş kalmamıştır. Eğer 1 Mayıs'ta burjuvaziye geri adım attırılmışsa, bu DİSK yöneticileri ve onun peşinde gidenlerin yanlış politikası yüzünden burjuvazinin olduğundan daha güçlü göründüğü, amacına ulaştığı İstanbul'da değil, İzmir'de olmuştur.

TEK BAŞINA OLAN KİMDİ?

1 Mayıs İzmir eylemini karalamaya kalkışanların ağız birliği ettikleri bir konu daha var: Önce bir kelle hesabı yapılıyor. **«İzmir'de 20-25 bin kişi vardı»** deniliyor. Sonra da **«İzmir'dekiler tek başınaydı»** diye bir sav ileri sürülüyor. İzmir'e gidenler orada kaç kişinin toplandığını gördüler. Onbinlerin sözkonusu olduğu bir yerde kalabalığın kaç kişi olduğu hesaplarının çok büyük netlikle yapılmasının olanaklı olmadığı açıktır. Ama, burjuva gazetelerinin en ciddilerinin bile 50 binlik 80 binlik tahminler yaptığı bir kalabalık için, «20 bine yakın kişi vardı» derseniz, kendi öznel isteklerinizi, nesnel gerçeklerin önüne geçirdiğiniz hemen anlaşılır. Yollarda alakonanlar, maddi olanaksızlık yüzünden İzmir'e kadar ulaşamayanlar, bütün bu hesapların dışındadır. Kaldıki kendimize karşı ve adını ağızlarımızdan düşürmediğimiz işçi sınıfına karşı biraz samimi olalım hadi. İçtenlikle cevap versin İzmir eylemini karalamaya çalışanlar: **İzmir'deki kalabalığın onda birini toplayabileceğinize inansanız, değil İzmir'e dünyanın öbür ucuna kadar koşabileceğinizi inkâr edebilir misiniz?** Kuşkusuz sözümüz, mangalda kül bırakmamakla birlikte aslında daha baştan 1 Mayıs'ı kutlamaya niyeti olmayan kimi DİSK yöneticilerine değil, İzmir'de kutlanan 1 Mayıs'ı karalama kampanyasına girişmiş sosyalist parti yönetici ve yayın organlarınadır. Çünkü onlar İzmir'e katılmayı reddederken arada erimek, güçsüz görünmek gibi kaygıların da büyük oranda etkisinde kaldılar. Yani ilkelerin ve işçi sınıfının çıkarlarının önüne bir kez daha «kelle hesapları» kondu.

Şimdi gelelim diğer sava: İzmir'dekiler tek başınaymış; Kim kimlerle tek başınaydı İzmir'de? İzmir'deki onca işçi, onca köylü, ilerici, demokrat aydın, sanatçı, TRT'ci, aktör

1 Mayıs 1979'u, İzmir'de kutlayanların yalnız olduklarını ileri sürenler bunca işçiyi, bunca emekçiyi, kadını, genci aydını, sanatçıyı, Türkiye'nin demokrasi güçlerini görmezlikten geliyorlardı.

1 MayısCumhuriyet alanını dolduran 100 bin kişi dostları yüreklendirdi, düşmanları korkuttu

adam değil miydi sizce? Ve yine soralım sizlere: İzmir'dekileri-sizin anladığınız anlamda dahi- tek başına bırakanlar kimlerdir? Ve yine soralım: Kendisine işçi sınıfının «bilimsel sosyalist öncü politik örgütü» adını yakıştıran Sosyalist Parti İstanbul'da kimlerle beraberdi acaba? Kendi dışında, 300 üye dışında kimleri harekete geçirebilmişti? TSİP yöneticileri, tutuklu bulunan DİSK yönetiminin yandaşları kaç başlarınaydılar? «Hiç de tek başımıza değildik. O gün 4,5 milyonluk İstanbul halkı ile, halkımızla beraber evlerimizde oturuyorduk. Biz halkla bütünleştik» gibi bir cevap verebilirler bu soruya olsa olsa. Evet, eğer 1 Mayıs'ta birileri tek başına kalmışsa, bunların 1 Mayıs'ı İzmir'de kutlayan onbinler değil, bu suçlamayı yapanlar olduğunu yadsıyabilecek bir tek sağduyulu vatandaş yoktur.

BİR BAŞKA KARALAMA SAVI

Yürüyüş'çülerin bir başka savı da, Maden-İş ve öteki sendikaların İzmir'deki 1 Mayıs'a ayrı bir konfederasyon kurmak için katıldıkları, bunların böyle bir plan içinde olduklarıdır. Öyle ki, TİP'in tutarlı tavrı bu planı bozmuş!...

Yine neresini düzeltmeli? Önce 1 Mayıs eyleminden nasıl bir konfederasyon çıkar sorusunun bu savı ileri sürenlerce bile cevabı verilemez. Planı bozma başarısını da, Yürüyüş yazarı, iki TİP üyesi sendikacının DİSK yürütme görevlisi olarak başka sendikacılarla birlikte yayınladıkları bildirilere bağlıyor. Sanki bu sendikacıları, bu görevi verenin Fehmi Işıklar olduğunu bilmezmiş gibi TİP'in şaşmaz yol göstericiliğinden söz ediyor... TİP Fehmi Işıklar'ın talimatlarını mı uygular, bu kendi bilecekleri iş. Ancak Maden-İş ve diğer sınıf sendikaları, her davranışları ve her sözleriyle DİSK'in bütünlüğünün üstüne titrediklerini bugüne kadar göstermişlerdir.

1 Mayıs konusunda konuşmak isteyen herkes, önce kendisinin ne yaptığını ve o günkü davranışının genel sınıf savaşımı içindeki yerini açıklamak zorundadır.

DİSK yöneticileri, aslında, daha işin başından, sıkıyönetim baskılarının varolduğu 1979 1 Mayıs'ında kutlamanın geçmiş yıllardan çok daha büyük hazırlık, çok daha sağlam ve esnek taktik, demokrasi güçleri arasında güven sağlayabilecek bir liderlik gerektirdiği bir dönemde, işin gerektirdiği güç ve güvene sahip olmadıklarını görmüşlerdir. Bunlar arasından Işıklar gibileri, 1 Mayıs kutlaması konusunda, kimisi burjuvaziyle doğrudan bağlantılı pekçok hesabın içine girmiştir. Bütün bu nedenlerle, DİSK yöneticilerinin, daha ilk adımlardan ve ilk zoru gördükten sonra, 1 Mayıs'ı İstanbul'da kutlama niyetleri sönüvermiştir. Bunun üzerine kimi tabansız DİSK yöneticileri, ortalığı önce bilinçli bir şekilde kızıştırıp, sonra el altından ve dolaylı yolla, hükümete «sokağa çıkma yasağı koydurun» haberleri göndermiş, tutuklanarak da tüm sorumluluktan kurtulacaklarını sanmışlardır.

TSIP, güçsüzlüğünün de zorunlu kıldığı biçimde sadece «söz» yapmıştır. TİP yöneticileri, bu «cephe»de tek tutarlı olanlar olmuşlar, Merter'de asfaltta yüz metre yürümüşlerdir hiç değilse. Yürüyüş, TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu'nun 1 Mayıs'tan bir hafta önce, TSİP örgütüne gönderdiği, «1 Mayıs'ta İstanbul'a gelinmesin» diyen ilginç telgrafını ele geçirmiş, TSİP'i yıpratmakta kullanıyor. TSİP'in bu tavrı, sonradan mangalda kül bırakmadığı hatırlanırsa, tam bir siyasal ikiyüzlülük ve tutarsızlık örneği. Peki ama Yürüyüş'e de sorarlar: Yusufoğlu böyle yapmış, peki siz ne yaptınız? Örgütlerinize «İstanbul'a gelin» diye talimatlar mı yolladınız? İşçi ve emekçilere o gün için hangi hedefi gösterdiniz? diye...

Kısaca, gerek DİSK, gerekse Birlik ve Yürüyüş çizgilerinin 1 Mayıs'la ilgili tavırları, oportünist bir tavır olmuştur. Önce hiçbir gerekli ön koşul sağlanmadan atılıp tutulmuş: «yapacağız, edeceğiz» diye, özünde, işçi sınıfının, ilerici güçlerin militan kesimi tek başına zamansız bir savaşa sürüklenmek istenmiştir. Bunun adı, klâsik sol sapma, daha doğrusu, laf eylemle tamamlanmadığı için **sol lâfazanlık**tır. Zor bastırınca da geri çekilinip oturulmuş, 1 Mayıs'tan vazgeçilmiştir. Bunun adı da klasik sağ sapmadır. 300 TİP'linin birkaç adım atıp oturmaları tutuklanmaları ve 20 gün tutuklu kalmaları bu gerçekleri unutturamaz.

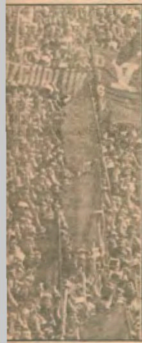
Sınıf savaşımı oyun değildir. Oysa bunlar, 1 Mayıs'ı Türkiye'nin koşullarından sınıf savaşımının strateji ve taktiğinden soyutlayıp fetişleştirerek oyun oynamaya kalkışmışlardır.

İzmir eylemi ile ilgili tüm suçlamalar özünde bir itirafı ve bir gerçeği gizliyor: İşçi sınıfının politik hareketinin katılımı olmadan, 1 Mayıs'lar ve o çapta eylemler yapılamaz. Kendi ayıplarını örtmek için İzmir 1 Mayıs'a iftira yağdırıp karalamaya çalışanlar, aslında öfkeleriyle de, bu gerçeği ve bu gerçek karşısındaki çaresizliklerini itiraf etmiş oluyorlar. Saldırı, işçi sınıfının politik örgütüne, onun güçlenmesine yöneliyor aslında. Grupçu çıkarları işçi sınıfının çıkarlarının önüne geçirmekten kaynaklanıyor.

Ancak unutmamamız gereken bir nokta var: Sosyalist Partiler, bütün bu olumsuzluklara ve 1 Mayıs eylemindeki bölücü, hatalı tutumlarına rağmen, demokrasi saflarımızdadır. Ulusal Demokratik Cephe'nin öğeleridir. Bu konuda uç ve yanlış değerlendirmelere gitmek, işçi sınıfının ve demokrasi güçlerinin birliği adına en az onlar kadar yanlışa saplanmak olur. Bu yüzden bir kez daha uyarmak isteriz kendilerini. Davranışlarınızın kökenine işçi sınıfının politik hareketine, sınıf sendikalarına karşı olmayı geçirmeyin. Sınıf savaşımının görevlerini üstlenin. DİSK'in tabansız yönetimine omuz vererek onun aleti olmak yerine, işçi sınıfının sendikal birliğini, politik birliğini ve ilerici güçlerin cephe birliğin güçlendirmeye çaba gösterin. Yoksa kendi kendinizi tükide etmekten başka bir noktaya varamayacaksınız. Buna da burjuvaziden başka kimse sevinmez, sevinmemelidir.

Türkiye işçi sınıfı, Türkiye demokrasi güçleri, birlik istiyor. Burjuvaziye vurmanın, onu geriletmenin, faşizm tehdidine karşı yıkılmaz bir duvar örmenin tek yolu, tüm demokrasi güçlerinin işçi sınıfının öncülüğünde, onun birliği etrafında yükselen **Ulusal Demokratik Cephe**'sinin oluşturulmasıdır; tüm hatalara, tüm olumsuzluklara, birliği sabote edebilecek tutumlara rağmen, ayrılıkları ikincil kılabilmek, birlik noktalarını öne çıkarabilmektir.

1 Mayıs 1979, herşeyden önce, ve herşeyden fazla, bu gerçeği öğretmiş olmalıdır demokrasi güçlerine.

dünyadan

Kıbrıs ve Üsler

BİRLEŞMİŞ Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in gözetiminde yapılan Kipriyanu - Denktaş zirvesinde toplumlararası görüşmelerin başlatılması kararının alınması, tüm dünyada olduğu gibi, ülkemiz barış güçleri tarafından da büyük bir sevinçle karşılandı. Çünkü Kıbrıs'ın iki toplumu arasındaki diyalog kopukluğu, bu ülkenin bağımsızlığına, gölge düşmesi yolundaki NATO hedeflerinin adım adım uygulanmasına olanak sağlayacaktı. Bu nedenle Kıbrıs'ın iki kesimindeki barış ve ilerleme güçleri vargüçleriyle toplumlararası görüşmelerin başlaması yolunda hükmetlerine baskı yapmaktaydılar. Kuzey'de yayınlanan «Yeni Düzen» gazetesinde yer alan bu isteklerin, AKEL'in yayın organı «Haravgi»de selamlanması, bu talebin ve bu talep uğrundaki ortak savaşımın kanıtlarıdır.

Kipriyanu - Denktaş zirvesi barış ve ilerleme güçlerineğ hedefleri doğrultusunda belli kazanımlar sağlamaları açısından yeni olanaklar getirmiştir. Savaşımın sürdürülmesi, yönlendirilmesi için yeni boyutlar ortaya koymuştur. Ancak Kipriyanu - Denktaş zirvesinde, adanın ana sorunlarından olan, hatta bölgenin ana sorunlarından olan İngiliz üslerinin durumu, ne yazık ki hiç ele alınmamıştır.

SALT-2'nin denetlenmesi gerekçesiyle ABD'nin Türkiye hükümetine baskı yaptığı, bu arada Sovyetler Birliği'ne karşı da bir şantaj yürüttüğü biliniyor. U-2 uçaklarının Türkiye toprakları üzerinde uçma özgürlüğünün talep edilmesi, ülkemizde işçi sınıfı tarafından nefretle kınandı.

Ulusal bağımsızlık uğruna verilen savaşım görevleri içine, bir yenisini kattı.

U-2 uçaklarının yalnız Türkiye'nin ulusal bağımsızlığına değil, aynı zamanda Kıbrıs'ın da bağımsızlığına gölge düşürdüğü gerçeğini burada belirtmeden geçmek olanaksızdır. Evet U-2'lerin Türkiye hava sahasında denetimsiz uçmaları, ülkemizin bağımsızlığına uzanacak bir eldir. Ama bu uçakların Kıbrıs'daki İngiliz üslerinden havalanmaları da Kıbrıs'ın bağımsızlığı açısından yeni bir yaradır.

Kıbrıs'ın her iki kesimindeki barış ve ilerleme güçleri, işte bu noktaya özel bir değer biçiyorlar. Kipriyanu-Denktaş görüşmelerinde bu konunun hiç ele alınmaması üzerinde dikkatle duruyorlar. Savaşımın, adadaki tüm yabancı askerlerin ülkelerine geri dönmeleriyle birlikte, adanın tüm yabancı askeri üslerden arındırılmasını hedeflediğini özellikle vurguluyorlar.

İşte Haziran başında Kıbrıs'ta yapılacak olan «Barış Yürüyüşü»nün önemi ve anlamı burada. Bu üsler Kıbrıs toprakları üzerinde varoldukça, Kıbrıs halkı, Türk ve Rum toplumu, rahat yüzü görmeyecek. Batmayan uçak gemisine dönüştürülmek istenen Kıbrıs, daha pek çok sorunla karşı karşıya kalacak.

SAVAŞ YOLU, bu noktanın önemini vurgularken, Haziran başında İngiliz üslerinin yanı başında başlatılacak olan «Barış Yürüyüşü» nün başarılı sonuçlanmasını diliyor ve tüm barış güçleriyle birlikte haykırıyor:

KIBRIS NATO ÜSSÜ OLAMAZ!...

SALT-2'yi kimler neden engellemek istiyor?

Silahsızlanma ve barış yolunda yeni adım: SALT-2

SOVYETLER Birliği ile ABD arasında, SALT-2'in (**Stratejik Silahların Sınırlandırılması Anlaşması**'nın, İngilizceden kısaltılmış adı) imzalandığı 1972 yılından bu yana süren Sovyet - ABD görüşmeleri sonuçlandı ve SALT-2'nin Haziran ortasında imzalanacağı açıklandı. Haber, dünya barış güçleri arasında memnunluk yarattı. Yumuşama düşmanı güçler tarafından ABD Senatosu'nda engellenmez ve imzalanabilirse, SALT-2 yalnızca Sovyet ve ABD halkları için değil, tüm dünya halkları için, kalıcı barış savaşımında yeni bir adım olacak.

SALT-2 görüşmeleri uzun sürdü. Görüşmelerin bu kadar uzun sürmesinin bir nedeni çok ayrıntılı olmasıdır. Ancak, sürenin bu kadar uzun sürmesinin asıl nedeni, işbaşına geldiğinden beri zigzaglı bir dış politika sürdüren Carter yönetiminin «Şahin»lere (ABD'de yumuşama düşmanı, savaşçı, sert kanada verilen ad) boyun eğerek görüşmeleri sürüncemede bırakmasıdır. Silahsızlanma görüşmelerinde karşılıklı eşit güvenlik ilkesini tanımayarak, tek yanlı askeri üstünlük peşinde koşan Pentagon'un baskısıyla, Carter yönetimi, Ford yönetimi sırasında yüzde 90'ı tamamlanmış olan SALT-2 görüşmelerini bir süre dondurdu. Bunda Vietnam yenilgisinin de önemli bir payı vardı.

Dünya barış güçlerinin ve özellikle Sovyetler'in sabırlı ve kararlı çabalarından sonra, SALT-2 nihayet imza masasına geliyor. Politik yumuşama süreci askeri yumuşamadan yoksun kalırsa sağlam bir temele oturamaz. Bu nedenle, askeri yumuşama önlemleri, yumuşamanın en önemli ögeleridir. İki ülkenin stratejik silahlarını sınırlayarak donduran anlaşma, dünyada silahlanma yarışının yavaşlatılması ve silahsızlanmaya geçilmesi için elverişli bir politik ortam yaratacak yumuşamanın olanaklı olduğunu kanıtlayacaktır. Bu anlaşma, aynı zamanda, sürmekte olan diğer silahsızlanma görüşmelerinin hızlandırılmasına da yardımcı olacaktır.

Hegemonyacı amaçlarla silahlanan Pekin yönetiminin ve her yıl 40 milyar dolar kâr eden ABD silah tekellerinin SALT-2'ye süratle karşı çıkmaları boşuna değildir: SALT-2'den sonra gelecek olan adımlar, Brejnev'in daha şimdiden önerdiği gibi, artık silahların sınırlanmasına değil azaltılmasına, yani silahsızlanmaya gitmek zorundadır.

SALT-2'YE NASIL GELİNDİ?

SALT-2 anlaşmasına düm düz yollardan gelinmediği kuşkusuz. SSCB ile ABD arasındaki **stratejik silahların sınırlandırılması** görüşmeleri 1969 yılında Helsinki'de başlamıştı. Ancak bu görüşmeler sırasında ABD, MIRV füzelerini geliştirdi ve bu nedenle görüşmeler yarıda kaldı. SALT-1 bu yüzden ancak 1972'de imzalanabildi. Bu anlaşma, füzesavar sistemlerini sınırlandırıyor, stratejik silahlarda bazı kısıtlamalar yapıyordu. Ancak bu dönemde silahlarda eşitsizlik vardı. Yeni bir SALT imzalanarak bu duruma son vermek gerekmesine rağmen yumuşama düşmanı güçler buna yanaşmayarak tek yanlı üstünlükler peşinde koştular. Özellikle ABD'nin geliştirdiği Cruise füzeleri SALT görüşmelerinde önemli engeller yarattı. Çeşitli çabalar sonucunda Leonid Brejnev ile Gerald Ford 1974 yılında Vladivostok'ta SALT-2'nin çerçeve anlaşmasını imzaladılar. Bu anlaşma, iki ülkenin stratejik silahlar bakımından eşit durumunda olduğunu onaylıyordu.

ABD'de Carter yönetimi işbaşına geldiğinde SALT-2'nin yüzde 90'ı hazırlanmıştı. Ayrıca 1970'den o zamana dek SSCB ile ABD arasında rekor sayıda ikili anlaşma imzalanmış, yeraltı nükleer denemelerine bakteriyolojik silahlara ve doğayı değiştiren silahlara kısmi yasaklamalar konmuştu. Ama, Vietnam savaşından yenik çıkan ABD'deki gerici çevreler, özellikle askeri-sınai kompleks, siyonist kuruluşlar ve aşırı sağcı örgütler, silahlanma yarışını körüklüyorlardı. Yeni yönetim, bu çevrelerin istemlerini yansıtarak silahlanma harcamaları iki kat kadar arttı. Pentagon'un SALT-2'ye karşı baskıları yoğunlaştı. Carter yönetimi, bir yandan silahsızlanmadan yana olduğunu açıklıyor, Carter'in kendisi, «Geçmiş yıllara oranla daha büyük gü-

---

FRANSIZ Komünist Partisi'nin 23. Kongresi, 9 Mayıs - 13 Mayıs tarihleri arasında yapıldı. Kongreye 700 bin parti üyesini temsilen 1992 delege katıldı. 88 Komünist Partisi ve ulusal kurtuluş hareketi'nin delegasyonları, 11 Mayıs Cuma akşamı Fransa'nın 21 kentinde düzenlenen uluslararası dayanışma toplantılarında söz aldılar. Türkiye Komünist Partisi, FKP kongresinde Politik Büro üyesi Ahmet **SAYDAN** ve Merkez Komitesi üyesi Şahin **DAĞLI** ile temsil edildi. **SAYDAN** ve **DAĞLI**, Polonya, Irak, Lübnan, Lüksemburg Komünist Partileri delegasyonlarıyla birlikte NORD bölgesinde düzenlenen toplantıya katıldılar. Georges Marchais'nin yeniden Parti Genel Sekreterliğine seçildiği kongrede, bazı yeniler dışında yönetim organlarında önemli değişiklik olmadı.

Gerek Marchais'nin raporunda, gerekse Kongre karar metninde, 23. Kongrenin 22. kongrenin devamı olduğu vurgulanmakla birlikte, FKP'nin 23. kongresinin önemi, enternasyonalizm, Sovyetler Birliği'ne ve dünya komünist hareketine karşı tavır örokomünizm gibi çok önemli konularda, 22. kongre çizgisine getirilen dünya işçi sınıfı hareketi ve enternasyonalizm açısından olumlu düzeltmelerdi. Nitekim, kongre öncesinde, Fransa'nın sağ basını, **«Komünist Partisi yine stalinciliğe Moskovacılığa dönüyor»** gibi yorumlarla hu -

FKP'nin 23.ncü KONGRESİ SONA ERDİ

● FRANSIZ KOMÜNİST PARTİSİNİN KONGRESİNDE, SOSYALİST ÜLKELERİN ÖZELLİKLE SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN İNSANLIĞA BÜYÜK KATKILARI VURGULANDI

zursuzluğunu gösterirken, ABD resmi kaynakları da **«FKP'nin sosyalistlerle bağlarını koparmasını ve Moskova'ya yeniden yakınlaşmasını»** eleştiriyorlardı. Emperyalizmi sermayeyi, sağ kanatları huzursuz eden FKP'nin, **«Fransa'nın renklerini taşıyan sosyalizm»**, **«Demokratik sosyalizm»** sloganlarında ısrar etmesine ve 1979 koşullarında **«proletarya diktatörlüğünün tüzüğe yeniden konmasına gerek olmadığını»** 23. kongrede vurgulamasına rağmen, dünya sosyalist sistemi ve onun öncüsü Sovyetler Birliğine, enternasyonalizme, maoculuğa karşı tutumunu netleştirmesiydi. Öyle ki, Fransa'da en gerici sağın yüksek tirajlı magazin dergisi ünlü Paris Match, enternasyonalizmden, dünya soyalist sisteminden kopmanın ve «bağımsız, demokratik sosyalizm» adı altında tam bir revizyonizm ve sermaye ile uzlaşma çizgisinin savunuculuğuna kaymış olan tarihçi ve felsefeci Elleinstein'in kongrede yapamadığı partiyi eski şeytanlarına dönmekle, sovyetçiliğe kaymakla suçlayan eleştiri konuşmasını, Elleinstein'e övgüler düzerek sayfalarca yayınlıyordu.

KONGRE RAPORUNDA NELER VAR?

FKP'nin 23. Kongresinde, Parti Genel Sekreteri Georges Marchais'nin raporunda ve Kongre metinlerinde demokrasi sorunu ve demokratik sosyalizm kavramı yine ön planda. Ancak **Enternasyonalizm Anlayışının açıklandığı** bölümde, enternasyonal hareketin Komünist Partilerin gelişmesine paralel olarak değiştiği, artık tek merkezliliğin ve yönetilmenin söz konusu olmadığı, buna karşılık, partilerin eşitlik içinde yer aldığı yeni bir enternasyonalizmin kavramı doğduğu ve Komünist Partileri arasında yeni ve daha gelişkin ilişkilerin güçlenmesi için FKP'nin elinden geleni yapacağı bildiriliyor.

Sosyalist ülkeler ve FKP bölümünde ise, 22. kongrede gözlenen sosyalizmin ve sosyalist ülkelerin eleştirisi yerine **«Sosyalist ülkelerin bilançosu bir bütün olarak olumludur»** deniyor ve emperyalizmin bu ülkelere karşı tahrifata dayanan karalama ve karşı propaganda kampanyası en sert biçimde eleştiriliyor. Çin'in emperyalizmle uzlaşma ve Vietnam'a saldırı politikası mahkûm ediliyor. Sosyalizmin her alandaki ve aynı zamanda demokrasinin geliştirilmesi alanındaki başarıları vurgulandıktan sonra, sosyalist ülkelerin **özellikle de Sovyetler Birliği'nin dünyaya ve insanlığa büyük katkıları»** övülüyor. Yine 22. kongreye göre önemli bir netleştirme olarak, **FKP'nin sosyalizmin her ülke için geçerli tek modeli olamayacağı** görüşünde olduğu, ancak bunun **«soyalizmin genel yasalarını reddetme anlamına gelmediği; sosyalizmin olmazsa olmaz genel yasaları bulunduğu ve FKP'nin bu yasalara titizlikle inandığı»** bildiriliyor. **«Avrupa komünizminin ne yeni bir merkez, nede bir sosyalizm modeli yerine geçirilmek istenen bir başka sosyalizm modeli olmadığı»** üzerinde duruluyor, bu kavramın Avrupa'daki bazı ülkelerin benzer koşullarının bazı konularda o ülke partilerini benzer düşünüp davranmaya itmesinden kaynaklandığı açıklanıyor.

23. Kongrenin en önemli ve belki de parti içinde en fazla tartışılan konusu, 1972'de Sosyalist Parti ile üzerinde anlaşmaya varılan Ortak Program'dan vazgeçildiğinin açıklanması oldu. 23. Kongre raporunda 1972'de Ortak Programın imzalanmasının çok doğru olduğu, bu anlamda 22. kongreye göre bir strateji değişikliğinden söz edilemeyeceği, ancak arada geçen sürede Sosyalist Partinin uzlaşma politikasına saparak Ortak Programı tanımadığı, FKP'nin ortak programi kurtarma uğruna uzlaşma çizgisini benimseyemeyeceği, solun seçim başarısızlığından Sosyalist Partinin sorumlu olduğu, Ortak Program başarısızlığa uğrasa da FKP'nin işçi sınıfının birliğini sağlamak stratejisinden asla vazgeçmediği, bu birliği tabandan sağlayacağı soruna, hayalci değil gerçekçi biçimde yaklaşılacağı, ideolojik savaşımın ihmal edilmeyeceği açıklanıyor.

ABD'de barış düşmanı lobiler

ABD'de, Kongre içinde ve dışında, genel olarak silahsızlanma özel olarak da SALT-2'ye karşı faaliyet yürüten çeşitli lobiler var. Generallerin, işadamlarının, politikacıların birlikte bulunduğu bu lobiler, büyük paralarla iş görüyorlar. SALT-2'nin başarısızlığa uğratılması için, sadece geçen yıldan bu yana 1,5 milyon dolar harcadılar. SALT-2'nin Senatoda görüşülmesi sırasında bu miktarı 2 milyon 700 bin dolara çıkarmayı planlıyorlar.

Aşağıda, ABD'deki silahsızlanma düşmanı lobilerden bazılarını tanıtıyoruz:

«KUVVET YOLUYLA BARIŞ KOALİSYONU»

SALT düşmanı örgütlerin en güçlüsü olan bu lobi 175 Senatör ve Temsilci'den oluşuyor. Üyeleri arasında, senatör **Jackson, Stennis, Tower, Moynihan, Nunn** ve diğerleri gibi, tanınmış «şahinler» bulunuyor.

KONGRE'DE SENATOR JACKSON'UN ALT - KOMİTESİ

ABD Kongresi'ndeki SALT karşıtları, antisovyet Senatör **Henry Jackson**'un çevresinde toplanıyorlar. Jackson, silah Kontrol Alt-Komisyonu'nun başkanı. Bu alt komisyon, silahsızlanmaya karşı Kongre içinde yürütülen faaliyetlerin koordinasyon merkezi durumuna geldi. Jackson'un, uluslararası silahsızlanma görüşmeleri mekanizması içinde görev almaya çalıştığı ve böylece görüşmeleri baltalamak istediği biliniyor. ABD'nin SALT-2 görüşme grubunda yer alan General **Rowny** «Jackson'un adamı» olarak tanınıyor. Rowny, SALT görüşmelerinden «sızdırdığı» dedikoduların ABD kamuoyunda antisovyet propagandaya dönüştürülmesi işini yürütüyor.

«ŞİMDİKİ TEHLİKE KOMİTESİ»

Bu komite, eski subayları, politikacıları, işadamlarını, hukukçuları, çeşitli Bilim Enstitülerinin başkanlarını bir araya getiriyor. Bunlar arasında CIA'nın eski başkanı **William Colby, eski Baş**kan Yardımcılarından Dean Rusk, eski Maliye Bakanı Douglas Dillon eski Savunma Bakanı yardımcılarından Paul Nitze, emekli amiral Elmo Zumwalt ve başkaları bulunuyor.

AMERİKAN MUHAFAZAKARLAR BİRLİĞİ

300 bin üyeye sahip olduğunu öne süren bu birlik, SALT'a karşı kitlesel muhalefet örgütleme amacında olduğunu ilan ediyor.

«AMERİKAN GÜVENLİK KONSEYİ»

Yine ABD Kongre üyelerinden oluşuyor. SALT-2'nin imzalanması olasılığı artınca Ocak 1979.'da oluşturuldu.

venlik altında değiliz. Gelişmiş silahlar bizi daha çok tehdit etmektedir» diyor; öte yandan, özellikle SALT konusunda **«bağlama»** politikası güdüyor. Yani, bazı sorunların çözümü için diğer bazı sorunların çözümlenmesini şart koşuyordu. Esas olarak ayrı ayrı ele alınarak çözümlenebilecek konuları birbirlerine «bağlayarak» bunu diğer ülkelerin iç işlerine müdahale vesilesi yapmak, devletler arası ilişkilerin gelişmesini engellemekten başka işe yaramadı. **Gerçek**ten de Richard Nixon, anılarında, bu gibi taktiklerin silahsızlanma görüşmelerini geciktirdiğini söylemiştir. Bilindiği gibi Carter'in «bağlama» politikasının ana unsuru, «Sovyetler'de insan hakları» demogojisi olmuştur.

ABD'nin eski devlet başkanlarından Nixon ve Ford, ABD'deki sağcı güçlerin ve askeri çevrelerin, SSCB ile ABD arasında yeni bir nükleer silah kısıtlama anlaşması imzalanmasını engellemek için ellerinden geleni yaptıklarını açıklamışlardır. ABD tarihçisi George Kennan ise **«Vaşington'da yumuşamaya karşı baskı hiç bir zaman eksik olmamıştır ve bir devlet başkanı yumuşama karşıtı güçlerin direncini kırmayı başaramamıştır»** diye yazıyor.

Carter yönetimi işbaşına geldiğinde, kendini, Vladivostok çerçeve anlaşmasıyla hiç bir şekilde bağımlı hissetmedi. Vance'in 1977 Mart'ında Moskova'ya yaptığı ziyarette getirdiği öneriler, Vladivostok anlaşmasını yok sayıyordu.

SALT-2'Yİ GEÇERSİZ KILMA ÇABALARI

ABD'nin tek yanlı avantaj elde etme doğrultusundaki önerileri SSCB tarafından reddedilince, SALT-2 görüşmeleri tehlikeye girdi. Uzun çabalar sonucu, görüşmelerin tekrar rayına oturmasına ve anlaşma metninin hazırlanmış olmasına rağmen, Carter yönetimi bu noktaya, «şahinler»e önemli ödünler vererek geldi. SALT-II'nin Pentagon'a kabul ettirilmesinin maliyeti, azgın antisovyet kampanyalar sonucu kabul edilen 138 milyar dolarlık **rekor** silahlanma bütçesi oldu. Bu yeni bütçeyle, Şahinler, SALT-2'nin yaratacağı sözümona **«savunma boşluğu»**nu doldurmak üzere yeni silah kuşakları üretecekler. Ayrıca, anlaşma henüz Senato'dan geçmiş değil. Yumuşama düşmanı güçlerin SALT-2'ye karşı faaliyetleri her gün hızlanıyor. ABD'deki «Kuvvet Yoluyla Barış», vb. gibi SALT düşmanı lobiler yalnız bu amaçla milyonlarca dolar harcıyorlar. Emekli generaller ABD içinde SALT aleyhtarı turnelere çıkıyorlar. Bu lobilerin sesleri her yerde yükseliyor. Ancak Carter yönetiminin, bunlara karşı daha etkin bir kampanya açmamasının yanısıra SALT yanlısı güçlerin seslerini daha çok yükseltme olanaklarını artırmak için bir şey yapmadığı da gözden kaçmıyor.

Amerika'da yapılan araştırmalara göre 1978 yılında silah tekellerinin kasasına 40 milyar dolar kâr girdi. SALT-2 imzalanmazsa, genel silahlanma yarışının hızlanacağı ve 1980'lerin ortalarında bu kârın 20 milyar dolar daha artacağı hesaplanıyor. Bu konudaki uzun dönemli hesaplara göre ise bu artışın 70 milyar dolara kadar çıkacağı tahmin ediliyor. Askeri - Sınai kompleksin SALT-2'ye karşı çıkmasının nedenini anlamak zor değil. SALT-2, nükleer dengeyi garanti edebilecektir ve ayrıca silahsızlanmaya yol açabilecektir. Bu, silah tekellerinin tatlı kârlarına dokunuyor.

Dünyada «stratejik üstünlük» politikasını her zaman sürdürmüş olan Pentagon şimdi «ilk darbe potansiyeli» üstünlüğünün Sovyetler'de olduğu propagandasını sürdürerek bu üstünlüğü 1980'lerde ABD'ye «kazandırmak» üzere yeni bir plan hazırladı.

SALT-2'nin baltalanması girişimlerinde esas oyunlar Avrupa'da sergileniyor. Şahinler, SALT-2 anlaşmasının Avrupa'da bir «savunma boşluğu» yarattığını ileri sürerek buraya, şimdilik SALT kapsamına girmeyen orta menzilli roketler bu arada Nötron bombasını yerleştirmeye çalışıyorlar.

Batı Avrupa'ya yerleştirilmeye çalışılan kanatlı roketlerin, daha uzun menzilli Pershing füzelerinin ve orta menzilli balistik roketlerin geliştirilmesi için ABD silahlanma bütçesine 350 milyon dolar eklendiği basında yer aldı. Ayrıca ABD'de Avrupa'ya yerleştirmek için ABD'nin büyük baskılar yaptığı Nötron bombasının ana parçalarının üretimine de geçildi.

Avrupa'da yeni bir silahlanma dönemi başlatmak için «Şahinler»in öne sürdüğü gerekçelerin dayanıksızlığı ortada. Avrupa'da ve dünyada gerçek güvenliğin sağlanması için ise, sosyalist ülkelerin önerilerine kulak vermek yetecektir. Bu önerilerin özü şu: **«Bazı silahların, çeşitli anlaşmaların kapsamına girmiyor olmalarından yararlanarak bunların üretimini artırmak değil bu silahları da kapsayan genel silahsızlanmaya gitmek».**

Kalıcı barışa ulaşılması için politik yumuşamanın askeri yumuşamayla tamamlanması zorunludur. Gerek Pekin'in gerekse ABD'nin silah tekellerinin sözcüsü Şahinler'in genel barış davasını baltalama çabalarında esas hedef olarak askeri yumuşamayı seçmelerinin nedeni budur. SALT-2'yi hedef almalarının da nedeni budur. SALT-2, askeri yumuşamanın olanaklı olduğunu kanıtlayacaktır. SALT-2'nin bütün sorunları çözümlemediği doğrudur. Ne derece uygulanabileceği kuşkuludur. Ama bu anlaşma, silahsızlanma cephesinin yeni siperler kazanmasında, silahların indirimini gerçekleştirecek olan SALT-3'ün imzalanmasında, barış güçlerinin büyük bir kazanımı olacaktır. Barış düşmanı çevrelerin ve emperyalizmin dostlarının tüm kaygısı da budur zaten.

Goşist çizgilerin faşizm anlayışı üzerine

BUGÜN Türkiye'de, sol kesimde, üzerinde birleşilen bir nokta var: Faşizm tehlikesinin hergeçen gün artan biçimde kapıda olduğu, faşist ve faşizan güçlerin, en azından 12 Mart benzeri bir hükümet ve rejim modeli peşinde oldukları gerçeği... Böyle bir dönemde, kapıda olduğu sık sık yinelenen faşizmin tüm yönleriyle iyi tanınması, doğru saptanması; antifaşist savaşımın uygun ve etkili yöntemlerle yürütülmesi ve başarıya ulaşabilmesi için kaçınılmaz zorunluluk oluyor.

Oysa, bugün Türkiye'de antifaşist savaşım vermekte olduklarını ileri süren çizgilerin pek çoğu, bu savaşımda, ya yanlış yöntemlerle faşizmin ekmeğine yağ sürüyor, ya yığınları antifaşist savaşıma sokmakta yetersiz kalıyor, ya da antifaşist savaşımın eylem ve cephe birliği gibi en vazgeçilmez önkoşulunu yerine getirmekten şu veya bu nedenle kaçınıyor.

Faşizm olgusuna doğru tanı getirdikleri halde, antifaşist savaşımın başgereği, olmazsa olmaz koşulu olan demokrasi cephesinin kurulmasından açıkça ve dolaylı olarak yan çizenler arasında çeşitli goşist akımlarla birlikte, sosyalist partiler yer alıyor. Goşist gruplar ve çizgiler ise, daha faşizm olgusunun tanısında hataya düşüyorlar. Bu temel hata, onların antifaşist savaşım yöntemlerine yansıyor ve isteme yerek, bilmeyerek de olsa faşizme kan vermelerine yol açıyor.

Bu yazıda, maocular ve CİA polis güdümlü, «Kızıl Tugaylar» özentisi terör şebekeleri bir yana bırakılarak «goşist» grupların faşizm «teorileri» ve bu teorilerin doğal sonucu olan antifaşist savaşım yöntemleri sergilenecek temel yanılgıları gösterilecektir.

YÜZLERCE örnek içinden birini alalım ve faşizmin yanlış tanısından kaynaklanan yanlış ve amacına varmayan antifaşist savaşım yöntemlerinin neye mal olduğunu görmeye çalışalım.

Geçtiğimiz günlerde, Ankara'da Etlik'de bir kahveyi basan üç faşist katil kahvedekilerin tümünü yere yatırdı ve kurşunla taradı. Altı kişi öldü. Onlarcası ağır yaralandı. Benzeri bir olay, daha yakın günlerde İstanbul'un Örnektepe semtinde meydana geldi.

«Bu faşist cinayetlerin, faşist terörün, goşist hatalarla ne ilişkisi var» demeyin. Yanlış antifaşist savaşım yöntemleri benimsediniz mi, bu türden faşist terör olaylarının pervasızlaşmasında sizin de payınız var demektir. Biraz daha açıklamaya çalışalım: Bir semtte birkaç devrimci üsleniyor, o semtte belli ilişkileri kuruyor, orada belli kişileri «devrimci» olarak öne çıkartıp, bir anlamda deşifre ediyor. Ama semtin bütünü kucaklanamamıştır. Yığın bağları kurulamamış, her evin bir antifaşist savaş üssü olması, halkın olayı kavraması sağlanamamış, bunun çabası da gösterilmemiştir. Başka türlü söylenecek olursa, işçi sınıfı partisinin ve sadece onun öncülüğünde kurulabilecek antifaşist birlik örgütlenmesi doğal olarak başarılamamıştır. Bu durumda, faşist çetelerle semtteki «devrimci»lerin ilişkisi, devrimcilerin yığınlardan, daha somut olarak semt halkından kopuk kaldığı bire-bir bir ilişkiye dönüşüyor. O zaman, faşist terörü tırmandırmaya kararlı birkaç silahlı faşist katil, koskoca bir kahve halkından hiç direnç görmeksizin, belli veya belirsiz hedeflere yönelip cinayetlerine cinayet katabiliyor. Bunun cevabı ise, aynı çaresizlik içinde, «çete savaşına karşı çete savaşı»na dönüşüyor. Faşizm bataklığını kurutmak yerine sivri sinekleri öldürmekle vakit geçiriliyor. Öncü savaşı, «devrimci terör» adı altında saklanan bireysel terör, işin teorik kılıfı oluyor. Oysa antifaşist cephe birliği içinde, yığınların katıldığı bir antifaşist cephe birliği içinde, yığınların katıldığı bir antifaşist örgütlenme çalışması, belki daha uzun olurdu, daha güç olurdu, dency sabır, kararlılık isterdi ama, faşizme karşı bir küçük kale meydana getirebilirdi. Faşist saldırganların cesaretini kırabilirdi.

Ancak, faşizm olgusunu baştan yanlış tanımladınız mı, Türkiye'de faşizmi baştan yanlış kavradınız mı bu yanılgıların ve goşist akımların küçük burjuva sınıf yapısının doğal sonucu olan yanlış savaşım yöntemlerini öne geçirdiniz mi, bu sonuçlar kaçınılmaz olur.

— ● —

TÜRKİYE'de, bireysel kahramanlıktan pek öteye gitmeyen yığınları seferber edemeyen ve koruyamayan antifaşist savaşım yöntemleri kullanan goşist akımlar, faşizın olgusuna temelden yanlış biçimde yaklaşıyorlar. Faşizmi, dünya koşularını ve Türkiye koşullarını yanlış değerlendiriyorlar.

İşçi sınıfının dünya görüşü ve biliminin tam zıddı ve düşmanı olan idealist düşüncenin babası Berkeley **«Çeşitli nesneller duyularımızla algıladığımız izlenimlerden ibarettir. Biz aslında var olan nesnelleri değil, kendi duyularımızı ve fikirlerimizi algılarız» demişti.**

Sübjektif idealizm adı verilen bu yaklaşım, aslında, ülkemizdeki goşist grupların ülkemiz gerçeklerine, dünya gerçeklerine, faşizm olgusuna bakış açılarını aynen yansıtmaktadır. Geçen yazıda da değinildiği gibi, goşizm toplumsal-sınıfsal temeli nedeniyle, varolan gerçeklere işçi sınıfının bilimi açısından değil küçük burjuvanin bakış açısından yaklaştığı için toplumsal olay ve gelişmelere doğru bir yaklaşım getirmekte yetersiz kalır. Goşist gruplar, faşizm çözümlemesi konusunda, bunun güzel bir örneğini vermektedirler.

OLİGARŞİK DİKTA VE SÜREKLİ FAŞİZM TEORİSİ

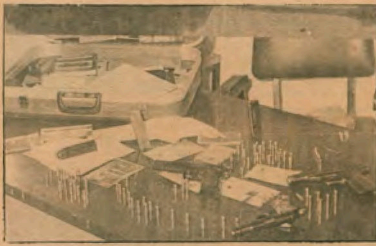
ÜLKEMİZDE goşist grupların büyük bölümünün faşizm anlayışı Türkiye'de **oligarşik bir diktanın** işbaşında bulunduğu görüşünden kaynaklanır. Onların anladığı **oligarşi**, tekelci kapitalizm döneminde iktidar olan finans oligarşisi, sanayi sermayesi ile banka sermayesinin içiçe geçmesi değildir. «Oligarşik dikta» anlayışının yandaşlarına göre, oligarşik dikta ülkedeki tüm gericilerin bütünleşmesi ve dünya çapında tek egemen güç olan ABD emperyalizmine bağlı yerli bir şebeke oluşturmasıdır. Bu şebekelerin biri yıpranınca, yenisi ile değiştirilir. Bu emperyalizmin altedilmesine, bütünüyle yenilmesine kadar böylece sürer. Özellikle Dev-Yol ve Dev Sol'da izlenen bu görüşe göre, Türkiye gibi ülkelerde oligarşik diktalarla süren sürekli faşizm vardır.

«Devrimci Gençlik - Seçmeler»de, bu görüşler şöyle özetleniyor: **«Oligarşik bir diktatörlüktür bu. Kapitalist-emperyalist ülkelerdekinden yapı olarak farklı bir oligarşik diktatörlük... İktidarda bulunan tekelci burjuvazi, prekapitalist ve tekel dışı unsurlarla çelişkili bir uzlaşma içinde yönetimini sürdürüyor. (Bu hakim sınıflar istikrarsızlığının ana kaynağıdır). Uzlaşma dönemleri, nisbi istikrar ve nisbi demokrasi, uzlaşmazlıkların ön plana çıktığı dönemler ise tekelci burjuvazinin iktidarının açık faşist diktatörlüklerde arandığı dönemler oluyor. Böylece bazen bir yan, bazen diğer yan ön plana çıkıyor. Sınıflar mücadelesinin çok yönlü durumuna göre, bazen yarı demokratik, bazen de açık faşist bir diktatörlük görünümünü kazanıyor... Bugün ülkemizde, burjuva demokratik anlamda bir demokratik yönetim mevcut değildir. Antifaşist mücadele açısından bu çok önemli bir noktadır. Zira, antifaşist mücadele bu durumun sonucu olarak, faşizmi önleme mücadelesi olarak görülemez»** (s. 25)

Bu görüşler, Türkiye'de varolan sınıflar ilişkisini görmezlikten gelmekten kaynaklanmaktadır. Türkiye'de olan biten, soyut bir **«oligarşik dikta»**nın varlığını değil, hızlı bir tekelleşme sürecini yansıtmaktadır. Türkiye'deki durumu ele alırken, ülkenin büyük emperyalist devletlere emperyalizme (yalnızca ABD'ye değil) bağımlılığı ile birlikte, ekonomideki tekelleşme sürecini, yerli tekellerin gücünü, varlığını yadsıyamayız. Sanayi sermayesinin giderek banka sermayesi ile içiçe geçtiğini, ülkenin tüm ekonomisinin ve giderek politikasının 40 kadar bankanın denetimi altında bulunduğunu inkâr etmek de, gerçekleri küçük beyinlerdeki kavramlarla karıştırmak demektir. Öte yandan 1930'lardan beri varolan devlet sektörünün kapitalizmin gelişmesine destek verdiğini, şu aşamada tekellerin ekonomik gücüyle, devletin politik erkinin birleşmeye başladığını, yani, tekelci devlet kapitalizmi için karakteristik olan özelliklerin varolduğunu es geçemeyiz. Dahası, militarist klikte finans oligarşisinin, giderek içiçe geçmesini, OYAK olgusunu, ekonominin askerileştirilmesi eğilimini inkâr edemeyiz. Aksi halde Ankara, İstanbul ve İzmir'i dolaşan askersel sanayi sergisinin ne olduğunu bile açıklayamayız.

Kısaca, Türkiye'de egemen sınıflar çözümlemesinin yanlışı goşist akımların politik savaşım yöntemlerindeki yanılgıları birlikte getirmekte, «sürekli faşizm» teorisine yol açmakta, **oligarşik dikta** denilen emperyalizmin şubesinin öne çıkarılması, emperyalizme bağımlılığın Türkiye'deki sınıf ilişkilerinden soyutlanması, ülke içindeki sınıf savaşımının da yadsınmasını doğurmaktadır. Herşeyin sorumlusu olarak yalnız emperyalizmi dış etkeni görmek, emperyalizmin Türkiye'deki tahakkümünü işbirlikçi tekelci burjuvazi aracılığıyla yürüttüğünü inkâr etmek, sınıf savaşımını, yalnızca «milli mücadele» haline getirmekte ve ulusal bağımsızlık savaşımını, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımından ayırmak anlamına gelmektedir. Hal böyle olunca, yani egemen sınıfların baskı ve zulmünün yalnızça bir yanı algılanınca, egemen sınıfların karşısına dikilmenin ve zafer kazanmanın olanakları da sınırlanmış olur. Yığınların demokratik eylem ve istemleri küçümsenir. «Öncü

savaşı» ve bireysel terör gün deme gelir.

KURTULUŞ SOSYALİST DERGİ NE DİYOR?

ÜNCAK, goşist çizgilerin faşizm, egemen güçler, Türkiye koşulları çözümlemeleri konusundaki yanılgıları, sadece, bu yanılgıların çok açık seçim görüldüğü Dev Yol ve Dev Sol'la sınırlandırılmamalıdır. **Kurtuluş Sosyalist Dergi** etrafında toplanan görüşler de önemle ele alınmalıdır.

Bu dergi etrafında toplananlar 1971'deki THKP-C teorilerinin iflas ettiğini somut olarak görmüş bulunuyorlar. Ne var ki kendilerini merkeze koyma ve «proletarya partisini yaratma» tutkusuna kapılmış olmaları, onları da kimi gerçekleri görmekten alıkoyuyor. Kurtuluş «**sürekli devrim**» teorisini ileri sürenlere karşı gerçekten aktif bir ideolojik savaş veriyor. Ancak, bu ideolojik savaşta onlardan bir adım öteye gitmekten başka birşey yapamıyor. Örneğin: **«Artık günümüzde faşizmin sınıfsal muhtevası ve onun burjuvazinin açık diktatörlüğü olduğunun açığa çıkmış olmasına rağmen, birçokları hâlâ bunun anlamını yeterince kavramış değiller»** (Kurtuluş sosyalist Dergi, Ekim 1977 Sayı 17, s. 47) diyor. Söz konusu ettiklerini, açık faşist diktatörlük ile başka biçimler arasındaki ayrımı görememekle suçluyor. Faşizme karşı mücadelede proletaryanın devrimci taktiğinin (sanki proletaryanın karşı devrimci taktiği varmış gibi) proletaryanın birleşik cephesi, antifaşist halk cephesi olduğunu teslim ediyor. Ancak, Kurtuluş da proletaryanın politik örgütünün «yaratılması» yanılgısına saplanmış, işçi sınıfının politik örgütünün varlığını görmezden geliyor. Bunun sonucu olarak da antifaşist savaşım olanaklarını belirsiz bir tarihe, erteliyor, böylece de başkalarını **«reformistlikle»** suçlarken, kendisi tam bir pasifizme ve çözümsüzlüğe saplanıyor.

Kurtuluş Sosyalist Dergi etrafında toplanmış olanlar, ülkemizdeki egemen güçleri de Dev Yol'dan farklı ele alıyorlar. **«Faşizm çağımızda, oligarşilerin sürekli bir devlet biçimi değildir, ama sürekli bir eğilimidir. Belirli koşular içersinde daima faşist devlete geçişin çarelerini ararlar»** (KSD, Ocak 77, s. 32)

Sonra devam ediyor:

«Metrepol ülkelerin dışında kalan geri bıraktırılmış ülkelerde, metrepol ülkelerde görülen finans kapital, finans oligarşisi yoktur. Onun yerine, ülkenin somutuna paralel, farklı bir oligarşik yapı vardır. Bu oligarşi genellikle emperyalist tekellerin işbirlikçisi büyük burjuvalarla, (işbirliçi) tekelci burjuvalar, yarı feodal toprak ağalarından oluşur.»

Biraz ileride ise tam tersi ileri sürülüyor.:

«Türkiye dahil sömürge, yarı sömürge ülkelerin oligarşik devlet yapılarının karakteristiği de metropol ülkelerin oligarşik devletlerinin karakteristiğine paraleldir...

Geri kalmış ülkelerin oligarşileri finans-oligarşilere oranla faşizm eğilimine de daha fazla sahiptir.» (S.35)

Evet, Kurtuluş Dergisi etrafında toplanan arkadaşlar 1971 yenilgisinden kendilerine göre dersler çıkarmışlar. **«Sürekli faşizm»** teorisinin yanlış olduğunu söylüyorlar. Ama bir de bakıyoruz faşizm bu kez de **oligarşik devletin sürekli eğilimi** oluyor.

Faşizm bir eğilim midir? Faşizm bir ve aynı devletin değişik görünümleri midir?

Bu yanlış devrimci proletaryayı, kentte ve köyde en geniş emekçi kesimlerini, tehlikeye karşı savaşıma, faşistlerin iktidar olmalarına karşı harekete geçirmekten alıkoyar.»

Komintern'e çok sahip çıkan arkadaşlar, anlaşılan bu satırları okumamışlar. Faşizmin bir eğilim olmadığını da öğrenmemişler.

Türkiye gibi ülkelerde finans - oligarşisinin bulunmadığı savına gelince. Koç grubunu, Sabancı'ları, Yaşar Holding'leri herhalde Türkiyede değil de Patagonya'da yaşıyor sayıyorlar. Garanti Bankası - Koç Holding - OYAK bağlarını da Kurtuluş'un «oligarşi» teorisine ayak bağı olarak görüyorlar.

Böylece Kurtuluş, ilk bakışta Dev-Yol'dan, Dev-Sol'dan tümüyle ayrılan görüşlerine rağmen; gerek antifaşist savaşımı, varlığını kabul etmedikleri proletarya Partisi'nin oluşmasına, yaratılmasını erteleyerek, gerekse sürekli faşizm teorisini reddetmekle birlikte, faşizmi oligarşinin sürekli bir **eğilimi** sayarak, **«sürekli faşizm»** teorisinin mahçup yandaşları oluyor.

Faşizm ve Türkiye egemen güçleri-faşizm ilişkisi konusundaki bu «derece derece» yanılgılar, kaçınılmaz biçimde antifaşist savaşım yol ve yöntemlerinin yanlışlığına yol açıyor. Gelecek yazılarda, asıl üzerinde duracağımız da, bu yanılgılar ve bunların teorileştirilmesidir.

Ölümünün 16. yılında Nazım yine aramızda

3 Haziran, işçi sınıfımızın ülkemizin ve dünyanın büyük ozanı Nazım Hikmet'in on altıncı ölüm yıldönümü, TKP Merkez Komitesi üyesi, işçi sınıfımızın savaş eri koca Nazım hakkında yazıp çizmeye bile gerek yok. O, ölümünün on altıncı yılında da aramızda dipdiri en güçlü sesiyle yaşıyor ve şiirleriyle, anısıyla gücümüze güç katıyor.

YAŞAMAYA DAİR

Yaşamak şakaya gelmez,
büyük bir ciddiyetle yaşayacaksın
bir sincap gibi meselâ,
yani, yaşamanın dışında ve ötesinde hiçbirşey beklemeden,
yani, bütün işin gücün yaşamak olacak.
Yaşamayı ciddiye alacaksın,
yani., o derecede, öylesine ki,
meselâ, kolların bağlı arkadan, sırtın duvarda,
yahut, kocaman gözlüklerin,
beyaz gömleğinle bir laboratuvarda
insanlar için ölebileceksin,
hem de yüzünü bile görmediğin insanlar için,
hem de hiç kimse seni buna zorlamamışken,
hem de en güzel, en gerçek şeyin
yaşamak olduğunu bildiğin halde.
Yani öylesine ciddiye alacaksın ki yaşamayı,
yetmişinde bile, meselâ, zeytin dikeceksin,
hem de öyle çocuklara falan kalır diye değil,
ölmekten korktuğun halde, ölüme inanmadığın
için,
yaşamak yani ağır bastığından.

NAZIM HİKMET

Orhan Kemal'i anıyoruz

2 Haziran, tüm ömrünü ülkesinin insanlarına, işçi sınıfına ve onun savaşımına bağışladıktan sonra, 1970 yılında ölen işçi sınıfımızın savaş erlerinden, büyük yazarımız Orhan Kemal'in ölüm günüdür. Onu, bu yılda, saygıyla sevgiyle anıyoruz. Ancak, gerçek saygı, gerçek sevgi ve vefa, işçi sınıfımızın ozanlarının, yazarlarının, sanatçılarının, övgülerini yapmak, adlarına törenler düzenlemekle yetinmek değil, onları tanımak ve halkımıza tanıtmaktır. Onların mesajını özümleyebilmek, kuşak kuşak, dalga dalga yığınlara ulaştırabilmektir.

O sanatın amacını şöyle anlatır: «Halkımızın, genel olarak da insan soyunun müsbet bilimler doğrultusundaki en bağımsız koşullar içinde, en mutlu olmasını isteme çabası...» **Dünya görüşü sorulduğunda da şöyle der:** «Toplumcu bir yazar materyalist bir felsefeye sahiptir şüphesiz. Ama bu materyalizm diyalektik materyalizmdir.» **Sanat sanat içindir gibi yozlaşmış ve eskimiş burjuva aldatmacalarına karşı da** «Hangi türden olursa olsun, sanat eserinin, onu yaratan sanatçının fikri aşamasından gelen bir propaganda aracı olmamasına imkân var mı? Ben sadece tanık olmayı yeterli bulmuyorum.

Tanıklığı aşabilmek de teorik hazırlanmada kalmayıp, hayatı insanlarla birlikte yaşamakla mümkündür. Türkiyeli sanatçının Türkiye halklarıyla birlikte yaşamasını diyorum...» **der.**

Orhan Kemal, gerçekten de tüm yapıtına ve tüm hayatına işçi sınıfının bilim ve öğretisinden, işçi sınıfının dünya görüşünden kaynaklanan bu ilkeleri uyguladı. Bu yüzden işçi sınıfına mal oldu, bu yüzden büyüktür.

Gezi ve tedavide bulunduğu Bulgaristan'da öldüğünde, cenazesi Kapıkule sınır kapısından dostları, yoldaşları, ailesi tarafından alınıp İstanbul'a getirilirken, Babaeski'de asfaltın dönemecinde bir işçi arabaya yaklaşıp elindeki çiçek demetini cenaze arabasına uzatmıştı. Demetin üzerindeki bantta şunlar yazılıydı:

«Biz işçiler, hatıran önünde saygıyla eğiliriz.»

İşte Türkiye işçi sınıfının kendi evladına, kendi savaş erine, yoldaşına, her yazara, her ozana nasip olmayan görkemli ağıtı bu oldu.

köylerden

FAŞİST TERÖR TÜM YURTTA YİNE KOL GEZİYOR

Kamburoğlu'na sıkılan 14 kurşun, IGD'li gençlerin Faşizme karşı kinini daha da biledi..

● Son günlerde artarak devam eden faşist saldırılar yer yer emniyet örgütlerinden ve devlet aygıtına sızdırılan faşist kadrolardan büyük ölçüde destek buluyor.

● Bursa halkı tarafından tecrit edilen faşistler, yığınları baskı ve terörle sindirmeye çalışıyor Son iki ayda 9 devrimci genç yaralandı, 3 devrimci de şehit edildi

DİYARBAKIR

Doğu'da terör yoğunlaştı

Diyarbakır'da, gerici, şoven baskılar sıkıyönetim ilanıyla birlikte daha da yoğunlaştı. İşte bazı somut örnekler:

29 Nisan günü, Diyarbakır'daki Bank-Sen 9. Bölge temsilciliği polis tarafından basıldı, içerde ne bulunduysa alındı ve iki kişi tutuklandı. Dev-Maden-Sen, İGD ve DDKD de aynı şekilde arandı, içerdekiler tutuklandı. 1 Mayıs gösterileri için Bitlis'e gitmek isteyen demokratlara çeşitli yöntemlerle engel olundu.

Eğil nahiyesi, 9 Nisan günü, sabaha karşı 10 kadar helikopterin desteğinde askeri birliklerce kuşatıldı. 25 ilerici, demokrat, CHP'li, gerekçesiz toplandı ve sıkıyönetime götürüldü. 11 Nisan sabahı Diyarbakır Fen Fakültesini basan polis, hiçbir suç öğesi bulamamasına rağmen, bir otobüs dolusu ilerici-devrimci öğrenciyi sıkıyönetime götürürken aynı saatlerde Dağkapı alanında, tanklar, halka yılgınlık vermek için gösteri yaptılar. Kentte, teyp-kaset satıcıların da ne kadar kürtçe türkü bandı varsa toplandı, satıcılar tartaklandı, hakaret edildi, gözaltına alındı. Hani ilçesinde ilerici öğretmenlerin, aralarında bir gardiyanın da bulunduğu ilerici bilinen kişilerin evleri arandı. Ergani, Dicle, Lice köylerinde, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesindeki en temel hükümlere bile aykırı olarak, köy halkı meydanlara toplandı, en büyük aşağılama ve hakaretlere maruz bırakıldı. Erkekler çırılçıplak soyularak kadınlara çektirildi.

Yüzlercesi arasından bu birkaç örnek, sıkı yönetimin altı Doğu iline yaygınlaştırılmasının gerçek amacını; bölgeye, bölge halkına yönelen faşist-şoven baskıların nasıl yoğunlaştırılmak istendiğini açıklıkla gösteriyor.

TRABZON

Faşist katiller korunuyor

Doç. Dr. Necdet Bulut'un katili komando Mithat Şimşek'in yakalanmasından sonra, Trabzon'da faaliyet gören bir faşist cinayet şebekesi daha ortaya çıkarılmış ve MHP' nin 1970'de Zigana'da kurduğu komando kampının yöneticilerinden Kürşat Karanis de bu şebekenin üyesi olarak yakalanmıştı. Kürşat Karanis'in Trabzon'da oturan amcası Ahmet Rasim Karanis'in evinde yapılan aramada uzun namlulu bir dürbün lü tüfekle çeşitli silahlar ele geçirildi. Ancak, bu kişi delil yetersizliğinden serbest bırakıldı. Ahmet Rasim Karanis, bu olaydan sonra Ankara'ya gitti. Bazı çevrelerle ilişki kurdu, daha sonra da, Trabzon emniyetinden evinde bulunan ve belki de pek çok cinayette kullanılmış olan silahları, «silah koleksiyonu yapıyorum» diyerek geri aldı.

Öğrencilere polis tehdidi

Trabzon Kız Sağlık Koleji, bugüne kadar hiçbir olayın çıkmadığı, derslerin başarıyla sürdürüldüğü bir eğitim kurumudur. Ne var ki, ülkenin dört bir yanında olay çıkarmaya çabalayan faşist odaklar, burada POL-BİR'li, MHP eğilimli polisler eliyle baskı kurmaya, kargaşa yaratmaya çalışmaktadırlar.

1 Mayıs günü sabahı, okulda görevli öğretmenlerin bulunmamasından yararlanan bazı POL-BİR eğilimli polisler, Kız Sağlık kolejini basarak kız öğrencilere sözde arama bahanesiyle saldırdılar, uygunsuz sözler söyleyip hakaret ettiler. Öğrencilerin topluca karşı koymaları üzerine çirkin davranışlarını sürdürmekten çekinen bu sözde görevliler okulu terkettiler. Daha sonra okula gelen Okul Müdürü, Emniyet Müdürü'ne giderek polis memurlarından bu yasa dışı ve çirkin davranışın hesabını sorulmasını istedi. Ancak bu tür davranışların Trabzon Valisi tarafından görmezlikten gelindiği, bu yüzden görevlilerin hiçbir önlem alamadıkları bildiriliyor.

AKÇAABAT

TÖB-DER'e saldırılar

Trabzon'un Akçaabat ilçesinde 5 Mayıs günü TÖB-DER üyesi Rıfat Çelikbaş bir grup faşistin saldırısına uğradı, ertesi gün TÖB-DER üyesi Gürbüz Okta ve Ali Kemal Çelik'e, aralarında Akçaabat ÜGD başkanının da bulunduğu faşistler saldırdılar. Saldırılardan sonra ilçedeki demokratik örgütler, olayları protesto eden bir bildiri dağıttılar.

SAMSUN

Yeni bir K. Maraş mı ?

Faşist komando saldırıları, Samsun'da ardsız arasız sürüyor. 5 Nisan günü bir ilericiyi vuran komandolar, 7 Mayıs'ta da Eğitim Enstitüsü'nden çıkmakta olan ilerici

TÖB-DER Şube Kongreleri sürüyor

TÖB-DER Şube kongreleri sürüyor. İç sayfalarımızda ayrıntılı olarak aktardığımız İstanbul Şubesi Genel Kurulu olayları dışında, geçtiğimiz günlerde de, çeşitli bölgelerde TÖB-DER 'li öğretmenler kongrelerini yaptılar. Kongrelerde «Birlik kongresi» isteminin ağırlık kazandığı görüldü.

BALIKESİR Şube Kongresi 12 Mayıs'ta yapıldı. Seçimleri **Birlik - Dayanışma - Demokrasi İçin Birlik** ittifakının listesi 388 oy alarak kazandı. Ayrı liste çıkaran Halkçı eğitimciler 284 oy, maocular 61 oy, Demokratik Merkeziyetçiler 18 oy aldılar.

Seçimler sonucunda yönetim kuruluna **Hıfzı Aksay, Adil Ekinli, Hüsnü Kartal, Cemalettin Beydoğan, Muzaffer Kartal** girdi.

BİGA TÖB-DER şube seçimlerini **Birlik Dayanışma - Halkçı Eğitimciler** ittifakı aldı. Yönetim kuruluna **Erdoğan Kızömer, İsmet Görür, İlhan Kekeç, Tahsin Yücel, Yusuf Ziya Ara** seçildiler.

ÇORUM şubesi kongresi 5 Mayıs'ta yapıldı. Birlik Dayanışma, Halkçı Eğitimciler, Demokrasi İçin Birlik gruplarının oluşturduğu Halkçı Devrimci Birlik ittifakı 138 oyla seçimleri kaybetti. Çorum TÖB-DER seçimlerini 141 oyla Yurtsever Devrimci Öğretmen (Halkın Kurtuluşu) grubunun listesi kazandı. Devrimci Öğretmen (Dev-yol) grubu da 139 oy aldı. 25 oy alan demokratik merkeziyetçilerin ve 19 oy alan SGB eğilimli grubun Halkçı Devrimci Birlik ittifakının çağrılarına olumsuz yanıt vermeleri, seçimleri maocuların kazanmasına neden oldu.

SÜRMENE (Trabzon) TÖB-DER şube seçimlerini **Birlik Dayanışma** listesi 35 oyla kazandı. Devrimci öğretmen grubunun listesi de 34 oy aldı. Kongreye kadar yöenitmde bulunan Demokratik Merkeziyetçiler, her iki grubu da desteklediler veseçimlere katılmadılar.

URLA (İzmir) TÖB-DER kongresi 12 Mayıs'ta yapıldı. Seçimlere iki liste katıldı. Birlik Dayanışma listesi 85 oy alarak seçimleri kazandı. Devrimci öğretmenler 41 oy aldılar. Yönetim kuruluna **Mehmet Akalın, Ahmet Yuvarlak, Süleyman Sever, Mustafa Kemal Oktay** ve **Sait Beyazıt** seçildiler.

SAPANCA TÖB-DER şubesi genel kurul seçimlerini **Birlik Dayanışma** grubu kazandı. Karşı liste çıkmadı. Genel yönetim kurulunun yaptığı görev bölümü sonunda başkanlığa **Salih Savaş**, yazmanlığa **Nurettin Ardıç**, Saymanlığa **Şerafettin Göçmen**, üyeliklere de **M. Ali Yiğit** ve **M. Faik Bostancı** getirildiler.

ÇAY (Afyon) TÖB-DER şube seçimlerinde Genel Merkezin olağanüstü genel kurula gitmesi kararı alındı. Genel yönetim kuruluna **Ahmet Berk Mehmet Keklik, Selami Levent, Yıldırım Peksel, Hüsnü Kökten** seçildiler.

TİRE (İzmir) TÖB-DER seçimlerini **Birlik Dayanışma ve Demokrasi İçin Birlik ittifakı**, kongreye katılan 179 delegeden 134'ünün oylarını alarak kazandı. Yönetim Kuruluna **Hüseyin Özel, Cemil Ulusavaş, M. Kemal Benk, Sabri Kaçar, Ekrem Güneş** seçildiler.

SALİHLİ (Manisa) TÖB-DER kongresini **Halkçı Eğitimciler-Demokrasi İçin Birlik ittifakı** 247 oyla kazandı. Tek başına liste çıkaran Birlik Dayanışma 235 oy aldı ve kongreyi az farkla kaybetti.

EREĞLİ (Zonguldak) şube kongresi 12 Mayıs'ta yapıldı. Seçimleri **Devrimci Öğretmen** grubu kazandı.

SAFRANBOLU (Zonguldak) **TÖB-DER** şube kongresini de **Devrimci Öğretmen** grubu aldı.

Bursa'da provokasyon kol geziyor

Faşist güçlerin sıkıyönetim bölgesine dahil etmek için ellerinden geleni ardlarına koymadıkları Bursada, özellikle 28 Mart'tan bu yana provokasyonlar kol geziyor.

İGD'nin en militan, yiğit ve özverili üyelerinden Demir Yaraşık'ın 28 Mart'ta faşist katillerce vurulmasından sonra, faşist saldırganların olay çıkarmadıkları tek gün geçmedi. 31 Mart günü faşist işgal altında bulunan Davutkadı semtinde Kültür Derneği tarandı, üç işçi ağır yaralandı. 9 Nisan'da Eğitim Enstitüsü'nün açılmasıyla birlikte saldırılar yoğunlaştı. Okulu ele geçiremeyeceklerini anlayan faşistler, bu defa okulu kapattırmak için olay çıkarmaya başladılar. 27 Nisan günü İtfaiye semtinde Eğitim Enstitüsü'ne gitmek icin otobüs bekleyen beş ilerici öğrenci faşistler tarafından kurşunlandı. 28 Nisan günü Teleferik semtindeki bir kahve biri kadın kılığında üç faşist katil tarafından tarandı. Şener Usanmaz ve Yaşar Özdemir adlı devrimci gençler öldürüldü. Ertesi gün, iki öğrencinin cenazesi Bursa'daki tüm demokratik örgütlerin katılmasıyla, antifaşist bir protesto gösterisi biçiminde kaldırıldı.

4 Mayıs'ta Türkeş'in Bursa'ya gelmesinden sonra, faşistler iyice azıttılar. 9 Mayıs günü Bursa Eğitim Enstitüsü son sınıf öğrencisi İGD üyesi Aydın Kamburoğlu iki kişinin sıktığı 14 kurşunla katledildi. Olayı protesto etmek isteyen İGD'liler polislerin coplarına hedef oldular, gözaltına alındılar. Aydın Kamburoğlu'nun öldürülmesinden birkaç saat sonra faşist katiller tabancalarıyla birlikte yakalandılar ve cinayeti planlı işlediklerini, Aydın Kamburoğlu'nu «Komünist olduğu için» öldürdüklerini itiraf ettiler. Aydın Kamburoğlu'nun cenazesi 10 Mayıs günü memleketi Mustafa Kemal Paşa'da kalabalık bir cenaze töreniyle toprağa verildi.

Bursa'lı devrimciler, ilericiler, tezgâhlanan oyunun çok iyi bilincinde olduklarını, devrimci morallerini bir an bile bozmadan, daha kinli ve daha bilinçli savaşacaklarını bildiriyorlar. «Provokasyonlar karşısında serüvenciliğe kapılmayacağız. Bireysel çıkışların gerçek çözüm olmadığını biliyoruz. Savaşımı yığınsallaştırarak sürdüreceğiz ve mutlaka yeneceğiz» diyorlar.

Aydın Kamburoğlu, ilerici arkadaşları tarafından toprağa verilirken...

öğrencilerin üzerine ateş açtılar. Ateş açanların Seyid Ahmet Gültekin, Şükrü Özkan, Hasan Demirbağ, Hasan Osman, Şefik Yazgı ve Mahmut Yazıcı olduğu belirlendi. Ancak, faşist komandoların okuldan çıkanlara ateş açmaları üzerine öğrenciler yeniden okula girmek isteyince, bu defa da, okulda mevzilenmiş bulunan komandolar ateş etmeye başladılar. Jandarma olayları güçlükle önledi. Yapılan aramada iki faşist öğrencinin üzerinde silah bulundu. Asıl saldırganlar ise, kimlikleri bilindiği halde yakalanamadı.

MANİSA

Faşist-maocu güçbirliği!

Manisa'da ilericilere saldırıda faşistlerle maocular yarış halindeler. Manisa Lisesi Müdür yardımcısı Mehmet Günlek, okula gitmek üzere evinden çıktığı sırada Akın Sağlık adlı, 16 yaşında bir ÜGD üyesinin saldırısına uğradı ve kurşunla dört yerinden vuruldu. Daha önce Cumhuriyet Gazetesi Manisa Muhabirini tehdit etmekten, Manisa CHP kadın kolları yönetim kurulu üyesi Ülkü Garka'nın arabasını yakmaktan ve benzeri suçlardan aranmakta olan ÜGD üyesi, faşist komando, öğretmen, Mehmet Günlek'e saldırdıktan sonra, halkın yardımıyla, elinde silahıyla yakalandı.

Aynı günlerde, maocular İGD Manisa şubesini basmak istediler ama püskürtüldüler. 11 Mayıs günü ise yirmi kişilik bir maocu çete iki İGD üyesine sokakta saldırdı. Daha sonra dersleri verildi ve anladıkları dilden cevaplarını aldılar.

Manisa'da maocularla ÜGD'li faşistlerin ilericilere saldırıda birbirlerini aratmadıkları bildiriliyor.

SARUHANLI

Keyfi baskılar

Saruhanlı ilçesi'nin Halitpaşa bucağı Jandarma karakol komutanı'nın bucak halkı, özellikle de ilerici köylüler üzerine keyfi baskılar uyguladığı, bu baskıların 1 Mayıs öncesinde yoğunluk kazandığı bildiriliyor.

Daha önce Halitpaşa Köy-Der üyelerini izinli ve yasal bir bildiri dağıttıkları için gözaltına alan Jandarma uzman çavuşu, 29 Nisan'da da, aynı kişileri yeniden gözaltına aldı. Halitpaşa Köy-Der başkanı ve kasaba halkı, Manisa Valiliği, Saruhanlı Kaymakamlığı ve Jandarma Komutanlığına telgraflar çekerek bu keyfi ve antidemokratik baskıları protesto ettiler.

BURDUR

Yasadışı baskılar

Burdur'da, ilericiler, yurtseverler üzerindeki antidemokratik yasadışı baskıların özellikle 1 Mayıs öncesinden bu yana artarak sürdüğü bildiriliyor.

Baskılar 1 Mayıs öncesinde İGD ve İKD yöneticileri üzerine yoğunlaşmıştı. İGD binası defalarca basılmış, aranmış, ancak hiçbir suç öğesi bulunamamıştı. 1 Mayıs'a gidecek otobüslerin mazot almasının polis tarafından baskıyla engellendiği de biliniyordu. Aynı türden baskılar 1 Mayıs sonrasında da sürdü. Burdur'lu ilericiler, yurtseverler her an izleniyor ve tedirgin ediliyorlar.

SÖKE

Ortaklar'da faşistler azdı

Ortaklar'da faşistler azgınlıklarını sürdürüyor. 25 faşist komandonun Ortaklar Eğitim Enstitüsü'nden kayıtlarının silinmesini bahane eden faşist eğilimli öğrenciler Mayıs başında ilerici öğretmenlere saldırdılar. «Ortaklar öğretmenlere mezar olacak», «Vietnam değil Türkistan - Mao değil Alpaslan» gibi sloganlarla saldırıya geçen komandolar yönetim binasına giderek öğretmenlere de saldırdılar. Jandarma olaya müdahale etti. Ortaklar'da, havanın gerginliğini koruduğu bildiriliyor.

İZMİR

Maocular saldırıyor

Çeşitli maocu, serüvenci grupların Ege Üniversitesi'nde yarattıkları olaylardan sonra, 10 Mayıs'ta da, Halkın Kurtuluşu grubuna mensup 15 kişi, faşist komandoların yöntemlerini kullanarak, bir Belediye otobüsünün şoförünü silahla tehdit ettiler, aracı durdurdular. Aracın içinde bulunan Maden İş 3. Bölge temsilci yardımcısı Sedat Özgüven'i kabza darbeleriyle yere düşüren saldırganlar, Özgüven'i çeşitli yerlerinden yaraladılar.

Olay üzerine, içlerinde sendikaların, meslek ve kitle örgütlerinin, gençlik örgütlerinin bulunduğu 45 demokratik kuruluş yayınladıkları bildiride olayı kınadılar, maocularla Türkeş'in, bu tür davranışlarla, ortak hedefleri için ortak davranışlar içine girdiklerini bildirdiler.

İşçi sınıfının savaş erleri, seslerini Cezaevlerinden de yükseltti...

Bergama Cezaevi'nde 1 Mayıs kutlandı

Bergama Kapalı Cezaevinde, gerici idarenin tüm anti-demokratik uygulamalarına ve baskılara rağmen, 1 MAYIS İşçi Bayramı, Cezaevi koşulları içinde coşkulu bir şekilde kutlandı.

30 Nisan'da 1 MAYIS'la ilgili bildiriler tüm mahkûmlara dağıtıldı. Ertesi gün mahkûmların tamamına yakın bir kısmı cezaevinin bahçesinde toplandı. 1977 1 MAYIS'ında alçakça katledilen 36 yurtsever'in anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra ,günün önemini belirten konuşmalar yapıldı, şiirler okundu.

Böylece burjuvazinin baskı kurumları olan cezaevlerinin, kalın duvarlarının dahi işçi sınıfının Savaş Yolundan yürüyenleri susturamayacağı bir kez daha kanıtlandı.

haftanın hatırlattığı...

1 Haziran dünya çocuklarınındır

DÜNYA, Uluslararası Çocuk Yılı'nı yaşıyor. 1 Haziran ise Uluslararası Çocuk günü... Birleşmiş Milletler ve UNESCO'nun 1979'u **«Dünya Çocuk Yılı** ilan etmesiyle, sosyalist ülkelerin, dünyanın dikkatini çocuklara ve çocuk sorunlarına çekmek için bunca yıldır gösterdikleri çaba ürününü vermiş oldu.

Tüm ülkeler Çocuk Yılı'nı, Çocuk Günü'nü kutluyorlar ama, sosyalist ülkeler bir yana, kapitalist ülkelerde, bağımlı, yoksul ülkelerde çocukların büyük çoğunluğu yine aç, yine okulsuz, yine sağlık hizmetlerinden yoksun. Birleşmiş Milletler'in resmi rakkamlarına göre, **Dünya Çocuk Yılı'nda**, dünyamızın 1 Milyar 558 milyon 200 bin çocuğundan 500 milyonu, yani üçte biri, açlık ve sefaletle karşı karşıya.

Böylece kapitalizmin çirkin yüzü bir kez daha görülüyor, iki yüzlülüğü bir kez daha ortaya çıkıyor: Dünya çocuk yılı için pahalı programlarla bayramlar, göstermelik kutlamalar düzenlenirken; çocuğun önemi üzerine nutuklar atılırken; çocuklar, açlığa, sefalete, geleceksizliğe, hatta ölüme mahkûm ediliyor.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu **«Çocuk Hakları Bildirgesi»ni** 1959 yılı Kasım ayında kabul etti. Aradan yirmi yıl geçti. Bildirge, tüm dünya çocuklarına, ırk, renk, cinsiyet, din, milliyet farkı gözetilmeksizin eşit haklar vaad ediyor, **«insanlık kendisinde en iyi ne varsa, onu çocuklara vermelidir»** diyordu. Bu uluslararası belge tüm dünya çocuklarıyla ilgiliydi. Ama bugün, sadece sosyalist ülkeler, bildirgeyi gerçek anlamda hayata geçirmiş olmakla övünebilirler. Lenin, **«En iyi ne varsa çocuklarındır»** demiş ve genç sosyalist devlet'in çocuk politikasını böylece ilkeleştirmişti. Bu ilke, bugün başta Sovyetler Birliği olmak üzere, sosyalist ülkelerde tüm yönleriyle uygulanıyor. Bugün Sovyetler ülkesine gittiğinizde, orada çocuk mağazalarının, çocuk bakımevlerinin, çocuk sağlık kurumlarının, okulların, oyuncakçı dükkanlarının, çocuk giyiminin bolluğu ve yetkinliği karşısında şaşar, **«Çocukları çok seviyorsunuz galiba»** diye soracak olursanız, sokaktaki Sovyet vatandaşı gülümseyerek size şu cevabı verecektir. **«Evet Sovyetler Birliği'nde bir tek ayrıcalıklı, sınıf vardır: Çocuklar...»**

BİRKAÇ ÖĞRETİCİ VE ACI İSTATİSTİK

Bugün dünyada 500 milyonun üstünde çocuk, açlıkla karşıkarşıya. 1 milyar çocuk tam aç olmasa bile kötü beslenmenin pençesinde.

Kurak bölgelerde yaşayan 750 milyon çocuk, değil gıdaya, suya bile hasret.

Yoksul ülkelerdeki kentlerde 200 milyon çocuk, asgari yaşama koşullarına sahip olmayan kulübelerde, gecekondularda yaşıyor.

Uluslararası Çalışma Örgütünün verilerine göre ileri denilen kapitalist ülkelerde 52 milyon çocuk 15 yaşından önce okulu bırakmak ve çalışmak zorunda kalıyor. İtalya'nın bazı bölgelerinde çocukların yüzde 40'ı ilkokulu bile gitiremiyor. 8 - 14 yaş arası 1,5 milyon çocuk günde 10-12 saat çalışıyor. «Kapitalizm cenneti» (!) ABD de, ülkenin en saygın dergilerinde, bir zavallı çocuk resmi ve altında şu ilana sık sık rastlanabiliyor: **«Martha (veya başka bir ad) hergece aç yatıyor».** Her gece aç yatan Martha bir ABD vatandaşıdır ve bir dernek ilan yoluyla aç çocuklar için yardım istemektedir. Yine aynı ve benzer ilanlarda, açlığın kol gezdiği, özel likle çocukların açlık tehlikesiyle veya fiili açlık durumuyla karşı karşıya bulundukları bölgeler azınlıklar şöyle sıralanıyor: Apalaşlar, ABD'deki Latin Amerika kökenli çocuklar (bunlara Şikanos da denir) Kızılderili çocuklar, Orta Amerika bölgesinin çocukları, ABD'nin Güneyindeki tarımsal bölgelerin çocukları. Ve bu ilanlarda adı geçmeyen ama dünya kamuoyunun sefaletlerini çok iyi bildiği zenci çocuklar...

Yine, ileri denilen kapitalist ülkelerde, bugün çocukların, onları suça, esrarkeşliğe, şiddete yönelten çok yoğun bir propaganda, bu propagandayı sürdüren çok etkin bir kitle haberleşme ağının saldırısı karşısında bulunduklarını, bu ülkelerin basın, aydınları, uzmanları kendi ağızlarıyla dile getiriyorlar. «Uslu çocuklar ülkesi» İngiltere'de, bir yılda 10-16 yaş arası 60 bin çocuk ağır suçlar işliyor. ABD suçlu çocuklarını ne yapacağını şaşırmış durumda.

> **Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir günlüğüne**
> **alli pullu bir balon gibi verelim oynasınlar**
> **oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların arasında**
> **dünyayı çocuklara verelim**
> **kocaman bir elma gibi verelim sıcacık bir ekmek somunu**
> **gibi**
> **hiç değilse bir günlüğüne doysunlar**
> **dünyayı çocuklara verelim**
> **bir günlük de olsa öğrensin dünya arkadaşlığı**
> **çocuklar dünyayı alacak elimizden**
> **ölümsüz ağaçlar dikecekler**
>
> **NAZIM HİKMET**

BİR KÜÇÜK KARŞILAŞTIRMA

Yoksul ülkelerin, emperyalizme bağımlı ülkelerin çocuklarının çoğunluğuna, beş yaşından sonra yaşama hakkı bile tanınmamışken; açlık ve kötü beslenme günlük kaderleriyken; okul, hekim, sağlık hizmeti, kültürel gelişme olanakları birer hayalken; «ileri» denilen kapitalist ülkelerde bile milyonlarca çocuk açlıkla, bakımsızlıkla, okulsuzlukla, ilgisizlikle karşılaşıyorken; sosyalist ülkeler de sadece 1979 değil, her yıl çocuk yılıdır. Bu ülkelerde, çocuk gerçekten de ayrıcalıklı sınıftır. Açlık, eğitimsizlik, sağlık hizmetlerinden yoksunluk diye sorunların bulunmadığı sosyalist ülkelerin birinden, Sovyetler birliğinden verilecek bazı rakamlar küçük bir karşılaştırma açısından yararlı olabilir.

1 yaşından küçük ölüm oranı, dünyada binde 83, yoksul ülkelerde yer yer binde 200' ken, Sovyetler'de bu oran binde 8 civarındadır.

Ülkede, 13 milyon çocuğun bakıldığı 120 bin kreş ve anaokulu vardır. Bir tek çocuğun bakımı için, bir yılda, kreşlerde 500 ruble ana okullarında 450 ruble harcanmaktadır. Bu masrafın yüzde 80'ini devlet üstlenmiştir. Ülkede, sadece çocuklar için hastahane, poliklinik, dinlenme evleri vardır. Bunlarda sadece çocuklara ait 500 bin yatak bulunmaktadır. Çocukların periodik sağlık muayeneleri semt ve işyerleri bünyesinde, zorunlu ve aksatılmadan yapılır.

Okulsuz kalmak, okulu bırakmak, eğitim olanaklarından yararlanamamak gibi sorunlar bir yana, tüm çocuk ve gençler, şimdi 10 yıla çıkarılmış bulunan bir zorunlu eğitim sürecinden geçerler. Çocukların kültürel ve psikolojik gelişmeleri, çocuk kitaplıkları, çocuk tiyatro ve sinemaları, çocuklar için sanat kurumları, seçme bir çocuk edebiyatı ile sağlanır.

Dünya Çocuk Yılı olduğu için, bu yıl 23 Nisan Çocuk Bayramı ülkemizde de olduk ça parlak biçimde kutlandı, ilgi gördü. Pek çok törene, sahne oldu.

Ancak Dünya Çocuk Yılı'nda, ülkemiz çocuklarının Çocuk Hakları bildirgesinde öngörülen hakların asgarisine sahip bulunduklarını bile söylemek güç.

SAVAŞ YOLU Haftalık Dergi
Sahibi: **OYA BAYDAR**
Yazıişleri Müdürü: ALI IHSAN OZGUR
İbrahim ARIK

● **YÖNETİM YERİ** : 3. Beyler Eminsoy İşhanı K.3 No: 304 - Kemeraltı - **İZMİR** ● **BANKA HESAP NO.** Y. Kredi Bankası Çemberlitaş Şb. 1736-53 ● **ABONE KOŞULLARI**: Yıllık 400 TL., 6 Aylık 200 TL, 3 Aylık 100 TL,

● **İLÂN KOŞULLARI**: (İç Sayfalar) sütun cm 50 TL. ● **DİZGİ**: Doğruluk Mat. Tic. Koll. Şti. ● **BASKI**: S.S. Tükel - Gazetecilik ve Matbaacılık Gazi Bulvarı No: 18 **İZMİR** ●